

زحمہء زینس 78

(اسلامی جنگانی مشیر)

نزاروک : غوث بخش صابر

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

حجرت محمد

نزاروک

غوث بخش صابر

کامی حق پہ اکیڈمیء

چھاپ کنوک ..... بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

چھاپ جاہ قلات پریس رستم جی لین کوئٹہ

لیکر ۵۰۰

بہا ..... ۸ کلدار

نزار ..... غوث بخش صابو

لہڑ

نمبر شمار	شیر	شاعر	تاک دیم
۱	حضرت علی و جنگ	ملا ابرہیم	۹
۲	سلطان جمجاہ و شیر	عبد اللہ	۲۰
۳	محمد حنیفہ و جنگ و شیر	ملا بہرام	۲۹
۴	حضرت علی و گوں جناں غزہ	..	۴۱
۵	جنگ حضرت بی بی زینب	..	۵۰
۶	حضرت ادہم و جنگ و شیر	..	۶۰
۷	حضرت علی شیر کہ ادہم و	ملا ابرہیم	۶۹
بیرہ گیت			
۸	حضرت نبی کریم و معجزہ	ملا بوہیر	۸۵
۹	حضرت ہلی و سخاوت	گا جیان	۹۰
۱۰	پنت و حبر	ملا قاسم رند	۹۶
۱۱	حضرت علی و شیر	نا معلوم	۱۰۵
۱۲	حضرت علی و امر پہلوان	ملا سرور	۱۰۹
نور دین			
۱۳	حضرت علی و سبہرغ	نا معلوم	۱۲۱
۱۴	مناجات	ملا بہادر	۱۲۵
۱۵	حضرت علی و شرای	نا معلوم	۱۳۱
۱۶	خیر و جنگ	ملا عبد اللہ	۱۳۵
۱۷	نصیحی گال	پلانی مورحرم	۱۴۴

بُنگ

چو اندک زبانانی لوزانت و ماں بلوچی ء ہم شاعری
 و جتا جتائیں قسم و تہرانت کہ آن زند و جتائیں عرلال
 شون دُنیت ہے رنگ رنگی لوزانت و انداز او
 نمان و گلاں ستائیں مڈی انت - اردو یا فارسی کہ آن
 بلوچی زبان و ہمسائیگ وسیال انت اگہ پہ دلی تہر تہر
 و رنگ و چہرہ و پھر بندت کہ قصیدہ غزل بہائی مکتوی
 و ملکنارش مامن ء انت تہ بلوچی ء شاربہم گوں شیئر
 دہی دستاگ صوت وری مڈی ء و پھر گنج او پھر متاع آنت
 ما پرتی پھر بنماں کہ مٹے جہدی شیئر چہ سیالانی غزل
 ء کیش جلوہ ناک او چہ زندہ ہر مڈی خیالاتانی عکس
 شون ء آباد انت - شیئر ء مڈی جہدی شاعرانی پچار ء
 او ننگیں لہلہ سر حال ء چہرا جوانیں کھٹے ء نزارک
 لوتہ بے گیشری بہر سیالی جو عشق و عاشقی ء دہترا
 جہدی شان درماہ کیلو ء کیتہ گنت رذی دور نوبت و
 مات گیری مٹے پدوند و شوہان انت مارا دتی لے مڈی
 و سرائم ء پھر بندگی بیت بے لے پھر کہیں پہ روی
 لے بیت کہ نیام دورہ و شاعری کہ اخلاق و بنی کما

گیری و نپ و سوچ و پھرائت رندی گفتار مانی تار
تیلانک ادوکیں زانگ و شاعری و گور گندالی دھنرو
مشرانی تل و اندیم راست۔ اچھے عہد و شاعران کہ
آمان مٹائی تانے پھرائت ایوک و ملا تاحصل و حفتہ
گور حاجہ بشیر احمد بلوچ و وہ کہتے او دستونگ کر
رگ شاعرانی لوزانت شوہاز و ملے و ہرو باریگ و
نام کتر اشکگ بیتہ۔

یانی و ہ باریگ و لے شاعرانی رد و ملا ابراہیم
ملا لویرا ملا بہرام ملا قاسم رند ہیں عالم و دانائیں
شاعرانی ڈرتی گال و گفتار انگت پہنجان و صدتیانی
سینکاں دھکوک انت ایشانی درگیجگ بلوچی شاعری
و تار سچ و رند بند و خاطر و المی راست کہ نیامی
کری و گار بویگ و شاعری و تیل تاتوام بیت
بہ خیال و پشت و لے چنتے گال من شوہاز کریگ
او ولی و س و چہ رینک و پک کریگ رو بند دگنت
من پھیر لے بناک و نہ جتاں کہ منی لے کار شاعری
و سرا ستورہ و منقے لے چہ گوئیگ پنی خیال و
منی پشت وری و جوانی فردے کہ اگر من لے
دیم و دنگوش مکر تیں چنت و ہد و رند پنے کالانی
بازی و ر و مرواردانی کارو بیگواہی و تس انتہ
آہوش کہ لے گفتار بہڈیو پاکستان کورہ و یک
کہنیں دپترے و نوشتہ انت او ہر سال
بے دپتر و سری تاک برومان و نران انتہ

فیض مہر بلوچ ء یات انت من انہی دست
ء ہم گراں کہ ہے دپتر ء کار برتگیں بنان ء
آہنی دوار نوشتہ کنایت۔

اے دپتر چہ یا مینی ماہ ء گڈا مرہ چیر بانڈاں
گلت مال بیت او چنت سالان رند بلکن جے کساں
ء چریشی پایدگ مرسیت۔ دگر یک خیلے اے
گفتارانی رو بند ء ایث انت کہ اسلامی راہ بندانی
بارواتے وہی کار سک کم بوتہ او جنگ تامہ ء
دپتر مئے سیالی وس واک ء تہ جوان ہمیش ہرنت ہے
مئے دینی گویاک ء رند ء بیتوار انتا مئے گفتارانی
زیاست بہر پیغمبر اسلام حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ
علیہ وسلم او آہنی دزیں اصحابانی مغزہ او پو دین
ء مرہ کوشش ء سرحال ء انتا کر دے ء مئی
آدمی زند ء باروا پنت و سوچ انتا۔ ماوتی دوو
ء دل ایماں ہم تہ رنجینتہ۔ یک دیجے ء اگر تباہ
تک ء شاعرانی اسلامی مغزہ۔ جنگی گفتار دانگنت
تہ دومی پلو ء روکی ء بھر ء شاعران ء ہم نہ شو شگہ
البت اے مزن پوروی سہرے کہ یک وڈ شیئر بیتا میں
مردمانی ہور انتا ایثانی نام ء پٹ پلول ء وس کرت
بے راستیں راہ سوچی کس ء نکرت۔

ماوتی اے جہد ء بلوچی زبان ء بخاویں جنسر
او روشنائیں نرژن ء نام ء کمال کہ آل بہر
مانگی نہ زانت او علم ء کندگ ء سر کیبان

انت -

غوث بخش صابر

ملوچی سٹریٹ کورٹ

۲۶ مارچ ۱۹۶۲ء

حضرت علیؑ و جنگ شمر

بگویم ہر محمد خدایا

ہو اللہ الذی رب الوریاء

کریم و ذوالجلالین کبریاء

اجابت کن تو از من اے دُعیاء

زمن دیر کن تو ہر رنج و بلاء

بحق یا حسین و طاوویا

گشاں نوبت محمد مصطفیٰ

درودے بے عدد صاوی علیاء

چہاں پاراں کناں مدح و ثناء

مدت از عنوت اعظم اولیاء

مریدانی پناہ پیشوا

بنی ہر اُمتی ہر درو خواہ

نگوشت بیائے اے سیلان دیاراں

عجائب قصے من بیات کاراں

نبی رُچھے مس آفصل بہاراں

مدینہ نشک ات گوں چاریاراں

کتت وازو نصیحت ہر سماراں

عزائے کافر و گردن شہاراں

اُمیت اچ گورویں دہر عنداراں

خدائی قدرتاں شک بسچ بیاراں

مدام پہنخ نوبت و فرض گذاراں

شماہمت کن ات سحر شکاراں

بزیرت اُردو اسلامی سواراں

برست پر کافری شہر و دیاراں!

پچھت مغرب کوٹ و حصاراں

بیارت بگدوی بگ و قطاراں

بگوشتگ آں رسول و سرفورین

ہما پیغمبرانی خاتمیین — ء

تمامی انبیاءانی نگین — ء

اشارت پہ علیؑ پاک دین ء

وحی آوردت جبرئیل آرمین ء

بیانگ پیر سردہ ہمقرین ء

رہادگ منزل اچ مغرب زمین ء

کگ ظلم دستم قیس لعین ء

ببرنت آل منی گنج وحسبہ

کن ات عذیبے پرے پیرترین ء

قبول کرتگ علیؑ شیرگزین ء

بگشگ حیدر ء سلطان پیرین ء

توارکت قمبر ء دیوان برین ء

بیارمے دلدل ء بازی گمبین ء

ہما انبیاءانی فیصل ء گروہ برین ء

بنداں ذوالفقار عزمہ برین ء

پہ اُسعہ ذوالجلال و اکبرینؑ

پہ فرمان رسولؐ سرورینؑ

رواں چو ہو روطوقاں صرصرینؑ

سویاں اژدہا پرورش و زینؑ

میں آ مغرب زمین و مینرینؑ

دیاں پنتے لعین خرس و حرینؑ

پہ آ قیس لعین و کافرینؑ

بہ لنگ میاں دلی حیدر مزارین

دو شاہیں تیغ زرنگ فدائے تقاریں

امام دریں ملوک و نامداریں

عمر گوں سعد و قاص و تیاریں

ابو المعجن در آنگ بترہ داریں

بہنگیں مالک ات اژدر سواریں

سرانبت تمیر و پیر بترہ کاریں

شنت تال ہفت شہنشاہ رو قاریں

مَن آحک دوراہ عہم داریں
 بگشگ پیر مردع بزہ کاریں !
 گوں میریں جینڈرے دلدل سواریں
 اداں یکتیشہرے ہست پرشکاریں
 دیات و باگ بستان و بہاریں
 تمام درچک نہالنت میوہ داریں
 دو سالنت آنکھ یک شیرے قہاریں
 دوگشاں کافرے فوجے ہزاریں
 بڑزتگ شکرے سیاہ و تہاریں
 گوں ہول و دمدمہ اور نیزہ داریں
 ہزاری مرکب و ورنا سواریں
 تمامے توشتنت کلمہ ساریں ؟
 بگشتگ حضرت دلدل سواریں
 رواں من شیرے جاگ و دوارے
 کمانے یکدے سیل و مدارہ

ہمودع من بگوانیناں شب عورا

عبادتے کناں پاکیں خدارا

شاہستیں نفر ہو رو ہوارا

برٹ بر کافر و شہر و دیارے

سباہی من پہ حکم کردگارے

اول وقت عرساں بر کارزارے

بہراں بت پستانی سرے را

پسوچانے تمام ملک و دیارے

کناں بر باد کف عرزارزارے

امام رخصت کنگ عالی جنابے

تنگ بر جنگلے چٹ و شتابے

کنگ شیرے سلام پہ بو ترابے

بوسیت شاہ مردانے کارے

امام ہر دم بہ فرمان امیرے

شتنت گول شش سواراں مثل ترے

چہ شہرے منزے گستہ و دیرے
 خبر بیگ گرازیں بے عزیزے
 ہما دم رنگ گشتگ مثل کیرا
 جتے جنگی دما موگوں نفیرا
 ہجوم کت کافرے اردو سپاہے
 چوکو ہے نشہ بر نسل سپاہے
 سرا بیگ بہ مانند بلاہے
 دہن چو کار، بینی چو کہ چاہے
 بقدرت سازنگ صنعے الہے
 جتے یک نہر ہے حواژدہاے
 کنگ نظارہ حضرت دین پناہے
 صحابی لونت اچ رب پناہے
 امام ہردم چو نر شیریں پلنگے
 عمرگوں سعدوقاصے زندنگے
 الہا المعین، جوان بے دل چو سنگے

نہنگیں مالکِ اشتر پہ جنگ ء

تیاریں قمبرات گول پیر لنگ ء

دو دیمیک ء سہوار سینت پہ جنگ ء

امام ہر دم پر میدانِ عیند ء

بنا ایر کپنگ اوج بور ء سمند ء

کنگ فرض و عبادت دل پسند ء

پرہ بن قیس بلاس کترنگ کند ء

دعا بازی کتہ بے دین ء جند ء

بگپنگ پہلواں شو میں لوند ء

کنت خرس ء من آرزنجیر بند ء

پدا دیما ء دو دیمی تیل و تیج ء

تو اسے پر جنگ سعد جوان ء

پلیں حیدر کٹے انت شے در میان ء

رجیں مس قالب قد ء نشان ء

شے ٹوک ء نگنداں پہلوان ء

جواب سعدؑ پیدا داتگ پر مانا
 دورا ہا مصلحت کت در گیانؑ
 عدو پروشیں امیر بیگ روانہ
 شگ بر شیر ع جاگاہ و مکانؑ
 بہ ایت ہتی گونا تیزیں بہانؑ
 پرہ زرتگ وتی گرز و کسانؑ
 بگوا زینتہ تمام کوہ دشمانؑ
 شگ دیم پر علیؑ ایے گمانؑ
 اچانگر مرقضی نودی شانؑ
 پہ صیبت پنچو شیر ع حبر حبانؑ
 پڑے در کپتہ گنت بے سہل ترانؑ
 بگشگ بت پرستیں بد زبانؑ
 علیؑ من استککاں پہ شوق و شانؑ
 ترا من ہورت کناں چو مثل دانؑ
 منؑ گندے گوں اے گرز و زبانؑ

سُرفے چوپاں ہے گزیر گران ء

جواب دات شیریزداں در زمان ء

» منایاری بدننت حتی تو ان ء

چشیں کافر بے سیرکت شہ جان ء

کے یاتش نکنت نام و نشان ء

دو شاہیں تیغ ہر جیت نو جوان ء

جتنے بر کافر ء کو ہیں میان ء

خیا ریگی بستگ از دوران ء

شنگ اندر جہنم در زمان ء

بچارت مرتضیٰ ء نگدہ یات ء

ولی اللہ بر پنگ ماں دیہات ء

بگندیت لشکر عرلات و منات ء

غضبنا کی مستگ دیم پہ کلات ء

بکشتیت بانگ تبکیر و صلوات ء

بدیگاں تہل کنت زندا الحیوة ء

یکے باقی نہ مننت اچ قیس ذات
 نمایں رہتگاں سبجین چاہت
 دگر پشت کپتہ گزرت دزو حرامی
 گرازیں بت پرست جملہ تمامی
 تمام گول جید رزق بیتنت سلامی
 قبول کت دین اسلامی و علانی
 پیش سولے کنگ سلطان علی
 وزیرے بادشاہ کرتنگ و ولی
 برزنت و تمام گنج گول پئی
 وتی ہرے زرتت سر جی
 شنگ دیم پہ مدینہ شادھی
 بہ نزد مصطفیٰ پر صلی
 بگشت مسکین ابراہیم بیانی
 من جنت اچ خدا لوٹاں مکانے

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُلطانِ حِجْماءِ شَمِیر

من کنال حمد عالم الغیب سردی
 مالکِ نہہ بوجِ فلک سبزیں گتبدی
 من کنال وصفِ احمد و آلِ احمدی
 بر رسالتِ عُدائمِ کاراں شاہدی
 چار یارِ پاکیں رہبرنت دینِ محمدی
 عوثِ جیلانی کل پیرانی مُرشدی
 پنجہ کلکِ کج کنالِ خشتِ کاغذی
 نقشہ سطرانِ رنداں چو کہ سرور دی
 غافلین مردانِ عُدیاں سوچ و سرپدی
 عاقلین مردانِ عُدیاں ہوشِ عوہِ سری
 خاتلمین مردانِ دانش و عقلِ ہوشِ کنایت
 مئے نصیحتاں بلدری پنتاں گوشِ کنایت
 داں کئے براتاں کتے نندے گوشِ کنایت

من گوئیش گالاں ساعے شرد و گوئش کن رات

شریچارت اچ نوبت حضرت آدم ؑ
شمس ادریس ؑ تاکہ سرواے عالم ؑ

کوڑویں دہر گد و فابیت پہ مردم ؑ
چہر جنت تو میں فانی ؑ ماگوئے رم ؑ

قصے و شیں خاطر و تریت دائم ؑ
بیائے بیلاں کہ قصہ ؑ کاراں گوں شما

اے جہان ؑ گر ہر کسی خاطر شاد بیت
عقل و ادراک ؑ اسنیلینوس ؑ سیاد بیت

دانش و ہوش ؑ ازار سطوع زیاد بیت
قوت و زور و زہرگ چو فرہاد بیت

طالع و بخت و دولت ؑ چو بہزاد بیت
چندین برج و ماڑی ؑ دل آزاد بیت

مرگ ؑ جب انگیریں پنجگ آخر کا بیت
گر من ؑ تو ذیق قادری و ت امداد بیت

چون عیشی و پتر در دوران یاد بیت

شام و اطراف و مغرب زید عابد بیت

حضرت عیسیٰ جاگے پالیتا د بیت

برجہاں گردی آخر عہم سر پاد بیت

کلہ عے گندیت ریزتگ ہم بر باد بیت

حضرت گول رب العزت و در پریتا بیت

لے کلہ " اے خداوند اچ و تی پاکیں قدرت ع"

دست نام معلوم کن چکر راز و حکمت ع"

سرکے
کدول

ہا لفع آواز دات رہا، نبی اللہ حضرت ع"

" کلہ عوجت گرا، کنت ترا معلوم حالت ع"

حضرت عاکرتگ کلہ ع آواز و صدا

" تو جنینے عیا کہ تو سر وانی بر د ع"

دور دنیا ع بیگے شاہے یا گدا

اچ و تی حال ع کن مرا معلوم دار پدا

حکمت ع زور و قدرت، پاکیں حساب ع"

کلہء گوشتک بید پُ روح و قلوب

السلام ایبا عیسیٰ نبی اللہ مرحبا

شالہ سلطانے بینگاں شام و مغرب

نام منی سلطان جمہاہ عالی مرتبہ

چار صد سالان بیکان شاہی کوکب

طرہ و تخت و تاج سلطانی ددم

چار ہزار خاصیں چاکر و زرینہ قبا

خدمت و حاضر بیکان سہب بیگہ

دو ہزار و شست چینی و رنگیں کہرا

گول دیریں دنتاں قرمز با قوتی لباں

خوش قد و خوش بن و خوش انداز و خوش ادا

شار شاہیک و ریشم و اسافیر اطلساں

چلہ و پیر و زگ گن زرین سنگہواں

کوٹ زلفقشیں ماڑی و بزرین گبواں

شانزادہ صد در نام و ورین جنگی پہلواں

خنجر چار گوشین و خدنگ اندر جہوان
یک ہزار تر دو کیں عجب نعلیں دوڑاں

گوں طلہ کاریں زین، دزواگ حلقواں
چند ہا دژمن زندگنگ شیری و کواں

بیتگاں پیشی نوبتوں عالی ہمتے
حکم رانی اوں کرتگت دراجیں مدتے

از خد او ندع بیتیگاں اندر غفلتے

سجداوں کرتگ من پراں نادانی بیتے

بیتگن دنیا ع غم ورنج و محنتے

آخرا لامرء کرتگت نوکیں نوبتے

ہمگت موت و سختی گوانیں شدتے

ملکوت نازل بیت بصدنیم و سیتے

گوں گرد و مہب با عجب شکل صورتے

یاتی عیسی کارندات ہیل و رشوتے

موت سکرات، بے گماں سکیں مچنتے
 داتنگے چم سہر، یجم یا ترپ و دہشتے
 روح قبض کرتاگ پخدی و کنتے
 توڑانے کہ خالق، عیسیٰ خستیں حاجتے
 نوشیتیں ناکام زہری پیالہ و شربتی
 بادشاہی میں پوج نبوت پشت پارتے
 اے می تاجداریں سرنت کپتنگ عبرتے
 عبرت، عیسیٰ سے اے مسلماناں ساعتے
 توبہ اچ سختیاں کہ من قبر، دینہ گنت
 پہلیگ اڑ پہلیگ، شہا لمبہ گوٹہ گنت
 گرمی، جوش، مجگ سر، تو کا گرتہ گنت
 دست پاطوق و تیل و زمزیریاں بستہ گنت
 گہے اچ سختی، عثمان گریاں بستگاں
 گاہ درج، سمبوریں جلاں زیریاں بتیگاں
 گاہے درگراں، دہشت و ہولان بتیگاں

گاہ در غرقِ انگری چولاں بیتگاں

گاہے در دستِ سکد لیں دیہاں تہیگاں

گاہ چو مرگے آسینس سچساں تہیگاں

گاہے گوں زیم وزہر گنیں گراں تہیگاں

گاہے در چاہ آتشی گویاں بیتگاں

گاہے در طوق و صد میں لوہاں تہیگاں

مدتے در اجیں در داندوہاں بیتگاں

حضرت عوگشنگ یا غضب کشین خاکس

دے منا باریں وادی غضبان چو جنب

گوشنگی رعیشی یا بنی اللہ نامور

وادی غضبان نام یک جوئے در سفر

چانی گرمی عوآپ بنت در لاپ جگر

زہر و زقوم و لوٹری موجنت بیقد

مار گز و ملب و اژدہا زندیں بسر

منکراں گرا میں مشکلی پڑے سے پہنچے خبر
یا نبی اللہ عرض بکن ربّ عؤ تو مگر

رحم بکننت پر من اچ وئی رحمت و نظر
گر ہزار سال عؤ من کناں تو صیغناں ستر

از منی تو صیغناں ہما ویمزت بیشتر
نیست جاہ اداں حیلہ و ٹھگی و مہتر

گنداں دنیا عؤ نوبت و بارگیں و گر
کاراں اسلام عؤ باں نجات مارا در حشر

دورخ و لمبوک بکن آجوا از سقر،
سجد عؤ رہنگ حضرت عیسی زاری عؤ

یا الہیگ کہ تووت و حتی و کسبر یا
از وئی پاکیں رحمت و اچ غفاری عؤ

جمہا آذات کن اچ اے رنج و خواری عؤ

نوبت عؤ دنیا و ہدے دور و باری عؤ
دیتنگہ دشمنیات بکننت بلکن، خواری عؤ

دیرنگوئسته که آنگلت جبرئیل آیین

آرتنگی وحی از جانب رب العالمین

چست بکن پیغمبر سرا حق خاک و زمین

عمر ششاد سال جمجا پیتنگ بعد ازین

جمجا پاد آنک حکمت خلاق البیین

السلام عیسی یا بنی الشدا فرین

ان خداندو حمت ختم المرسلین

رحم بکن بهر عبد التدد و نی او دین

محمد حنیفہ جنگ شیر

بات کسناں اول نامِ رحمان ء
 دُست بنداں گوں شاہ شاہان ء
 مصطفیٰ پیغمبرِ عظیم شان ء
 امتانی پشت و نگہوان ء
 خاتمِ کُل انبیاءان ء
 من کسناں وصفِ چاریاراں ء
 بعد اچ محمدی بے خون ء
 گوشتگت روچے بی بی زیتون ء
 کوڑویں دھوے پر خ گردون ء
 اعتبار چنداں تے دنیا دُون ء
 پت منی نشہ چاہ پر خون ء
 شہ ارم بر تختِ ہمایوں ء
 تو بردِ اسلام کن منی قوم ء

عبقرے تو کافر میں شوم ء
 گوشگ ات سلطان چست فکویاک ء
 ابن شیر حضرت حیدر پاک ء
 بیام بشر سنج کن ہوسناک ء
 قول انتوں دین شاہ لولاک ء
 بیسٹ براں من پہ آمزن واک ء
 بازے پر سیناں درد و عنناک ء
 بانے پروشان من پرچک و چاک ء
 چہ جنگ میں صاحب ادراک ء
 محمد حنیفہ پر حکم ستار ء
 پر غضب میاں بشگ ستر اہار ء
 سوار بیت زین ء و شیریں آر ء
 چنت شپے چنت رورنگ العار ء

جاگے دیس برتگ رموارے
 کرتگ دنگوش رخسے داتارے
 ہکلت میرے بوروتی خوشیں
 وال رُسرت جاگا ہے مراد بخشیں
 دیستگے باگ وچنگے وشیں
 من تہا قصر و گوات گئے نقشیں
 ساہگ و گلزار و سمن زلے
 دخترے نشنگ زیب و زیب دارے
 آنگے میرے قدرت شاہے
 دخترے بادریگیر و مراگاہے
 دختر پاد آتکے اثر و تی حباہے
 پیش سلام بیت میرے حنیفے
 خدمت رکت چو دوست دلخواہے
 گوشہ گت میرے چہارہ ہی مساہے
 صاحب تو گرمے بیٹکے راہے

یکدم آرام کن ہے ساء و
 صاحب و سارنیں ہننے گپتہ
 آب و تمام آمہ پیکر و بڑت
 دلبر و دست چو چاکراں بہتہ
 کار و پنجوشہزادگ و گوشتہ
 ماپری ذاتیں اژدہا و بیج و
 بہت منا براتے مال ہے ڈیہ و
 ذی شیعہ و اب دلینگ منی چند و
 ذات بشارتے چوش خداوند و
 توپری پیکر غم مہکن چند و
 سہبی شہزادگ کیئت تئی ہند و
 گارگنت ملعون و پد و رندا،
 بوحیث برات و شہ کافر ہی بند و
 من گناں گوں تو عرض و پریات و
 پر خدا چار و بیار منی برت و

صاحب گشتگ گوں کساں ذات ء
 ماہ نقائیں دلبر آں پری جسرات ء
 خاطر ء جم دار او پری ماہیں
 گرمین ء توفیق دنت خدا شاہیں
 مشکلیں کار آسان بزت دراہیں
 چہ جنگ میر ء و ہد ء پگائیں
 برتنگے میدانے نوش راہیں
 یک شکار حباہ و جنگلے پراہیں
 برتنگ دیہہ ء حنا نہیں چاہیں
 و پتنگ ات ملعون شوئم رسیاہیں
 ماں کتے بستگ جوان دلخواہیں
 کینرکتہ شوہیں دیہہ ء باداہیں
 حضرت ء ہر جت تیغ سپہ داریں
 چھپتے ملعون ء گردن ء داریں
 بستگے کافر دیہہ خراب خواریں

بوتکے اچ بندے، جوان دلازایں

گوں وتے گوں کرت ورنا بھوتاریں

برتکے اود، کہ دستہ غمخواریں

شادہی سیری کت زباد مالے

برتکے مہ رنگیں کساں سالے

محمد حنیفہ ماں گوات گرے ہالے

ہفتکے روچ داشتگ کساں سالے

گڈاں رخصت کت صاحبہ اقبالے

پہ وتی قول و وعدہ گوں زالے

شہ پر یگانہ دُریں مرہ شیرے

چار و پنج ٹاے گوہرت دات میرے

ناکہاں روچے مندے دلگیرے

حضرتے گوشگ آں پری ہیرے

مئے پر وبالاں دور بدے آسے

یکدمے حاضر باں شیشی پاسے

محمد حنیفہ اشیر کپل پردش ء
 سوار بیت رانی پر شیموش ء
 شہ ارم ماں بتنگ عدو پردش ء
 لنگ شیریں گزگ و جوش ء
 چست و گوداکی پر بسم و جوش ء
 چانگو پاد آنگ دژمن بے ہوش ء
 ہر گور ء حسیمہ کافراں ناسگ
 یک پر یکینگا جنگ ء پاد آنگ
 زحم جنیں شیر ء دیم پدیم بوتنت
 میسر پر شمشیر ء رہ ء گشتنت
 گوشت گت چندے روح ہمے رنگ ء
 شہ ارم عا جز بیتہ شہ جنگ ء
 کافرین سُتوم ء سازنگ کرے
 کرتگے ہمراہ گوں وت فقرے
 برتے میدان تہا سب چاہ

نیزہ دیکتے ماں کنت بے ڈاہ

میراچ اے احوال عذرا آگاہ

سرنستاپیں محمد حنیفہ شاہ

انگ پے دعویٰ و سرعہ پگاہ

اچ دتی کارا ننت خدا آگاہ

برخداوندہ اسعرا رضی ع

۳ توار پرکت محمد غازی ع

شکر کت رند انگ جواب

یکے ع کشنگ چونہ انت مئے داب

مانہ باں پیشی دستی، کناں اشاپ

گر ترا مردی است بیادت شاب

شوردات میرعہ بور کمیت چالیں

حلبہانی شیموشس وقاب بالیں

تاں دودپ چاہ ع تر نیز کنگ بورعہ

سیمی دپ چاہ ع کپتہ نشہ زورعہ

پر جسم و جوش و سکل و شور
 کپتہ آبور گوں واجہہ ء ہور
 چانگو پاد آتکنت بدستم زبیریں
 بیائے کہ کپتگ پہلو اوں میریں
 صاحبؔ سردست کت کماں بہریں
 نیشٹ انت نزدیک کافر خنتریں
 زدت خیال کپتگ شیرشکارانی
 پٹ جتاں آس ء شہ پر یانی
 آن پری وحت آتکؔ شتابانی
 ہستے کت توجیلے بکن حبابی
 صاحب ء گوشتگ ہمدلین جانی
 اے منی حال انت دل پریشانی
 من نترساں چہہ بیم ء ز جسمانی
 کوہ منی چاک ء کپتہ دلگرمانی
 برو مدینہ ء واز والگر کن

حیدر کراہے سلام سرکن

عنزویں پیغاماں برد سرکن

مارا شہ اندوہ و غمناں درکن

دیر نبوتگ کہ کترے شتریں

شہت مدینہ و اسپری دہریں

حیدرے حال داتاگ مزن میریں

بی بی زیتون و حنیفہ گراں ملیں

قدرتے بیچون قادیان داور

گول دست و ہر دو بی بی نیک اختر

بے درنگ چو کہ بال کنت شہسپر

درا رم آہنت کلہم یک بر

رینگ شہزادگ کینگ کت و

اندروں چاہ و کپتہ ناو دست و

شاہ سردان و گتنگ ماں دست و

زیت داستاپی گتنگ چست و

بی بی ع و دیتگ بیچ مراد بشکیں
 شویتگ بلال جاں مبارکین
 کپتگ ماں اندوہ وعے سکیں
 عرض کت پیش کردگار حقیقین
 بیچ منی پرنیتگ کجاں شکس ع
 نادوایمیں در دے بگیت نپس ع
 شاہ ع در بار ع دعا قبول بیتگ
 شہ ارم جان ع ژند و ژول بیتگ
 کاف ع کپتگ ماں دل ع ارماں ع
 لوٹمنت ہر حباہ ع طیب فرماں!
 بیائے میں ڈیلاؤں کنے درماں
 بادشاہی اول پشت کپیت ارماں!
 گوشمگت واناہیں نجومیاں
 دعا ترا دتگ اُم و بی بی آں
 مادر ع محمد شاہ ع غازیان

دُراہ بنے درمان و طبیبان

شہ دتی کاراں بیتگ شو ماں
گوئے شتے گوں بیلاں کارگشا دیناں

برے منا اوداں کہ عسلی مرواں

بلکن ء دُراہ باں اچھے ہمدرداں

شہ ارم شو میں بستگیں تخت ء
برتگش اودا گوں بند بخت ء

بادشہ دُره بیتگ ہما دخت ء

زرش اسلام ء رہ گوں ہرخت ء

زرگش مال و سیم زر بسیار

پر عزیزبانش بختاں ہر وار

قصہ آرتگ مسکین بہر ام ء

از محبت سرور ء نام ء

حضرت علیؑ گوں جنماں غزہ

مُتلاہو آم

قُلْ اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ
 پاک بسم اللہ نام تو رحمن الرحیم
 یا الہی کہ تو وت و وردانی حکیم
 دار منی ایمان و سلامتے اے شہ قدیم
 روئے حق بینیں احمد و یا و طا و میم
 امت و پاک و دے نجات از ناز حجیم
 بعد از اں لعنت سید اہل کناں
 مدح و توصیف و ہر چہاں یا کناں
 بیائے بیلاں کہ من عجب گفتار کناں
 کلک پر راستیں پنجگے اہل کناں
 پشت قرطاس و نقطہاں زیدار کناں
 چنت حکایت پہ حیدر کور کناں

ناگہاں پیکرِ چہ آل رسولِ عالی تبار
 ز رنگت سلطانِ عالمِ تمامی اصحابِ وبار
 نیت پہ کفارِ و غزہ رینگش سوار
 شہ ۳ رواں بیت گول لشکرِ دار و پیشمار
 در قریظہ رینگ نبیانی تاجدار
 در جہنم داخل کناں شو میں نابکار
 ہرچی کہ راہِ دین اسلام و بیت قرار
 حکم اللہ و امتامِ بیعتِ مستکار
 حضرت و ترکت پدا حکمِ قادر
 مترے سارا تک ملوکِ سلطانِ فزا
 ناگہاں صحرائے پدید آمد سرور
 بید ہیں برے آپاں نیتیں ظاہر
 تشہ لبِ بیعتِ شاہ و اصحابِ گول لشکر
 بر شتاب گشت حضرت و شیریں حیدر

در بہشت ء ساقی توے حوض کوثر ء
 زیت کن و حلو ان لے وتی بور ء ہر گور ء
 در بیچ آپے پہ صبابانی خاطر ء
 حکم رحمان ء ہر جنگ شیریں صفدر ء
 سوار ہوت راہانی وقاب خیزیں گروہ برہ
 ہر کجا گردش کت بلو کہیں سلطان فر ء
 آپ ندلیت شیریں مرتضیٰ بیچ راہ و در ء
 کوٹ و باد گیرے صاحب دلیت پیدا ور ء
 داخل ء کنگ یک جہو دے من اندر ء
 روک کنگ آسے احمق و خرمیں رستر ء
 یک بے تے ایرت پیش آل روسیا ہیں خر ء
 دم پہ دم ایش ء سجدہ ء کاریت ہر بر ء
 شاہ مرغان نہر ہے جت یہ کافر ء
 اے چہ کارے کہ تو کنے صدق و یاد ور ء

ترک اصح اسلام و رسول ء دین لے و شر

سجدہ زیب ایت انت پر خداوند اکبر

خالق المخلوق و بندگانی جاں پر ور

ترک کشتگ ملعون و جگر دل بیت ظاہر

پر ادب آنکگ حیدر کرار و گور

بر من عزے خاتم کل پیغمبر

گوں رسول اللہ بہت مناجتے درول

ہر دو پیچگ رتنگاں شاہ و خدمت

کشتگ ات پیر گوں رسول اللہ حضرت

پیلہیں صد سالنت منی دور و توبت

تینگاں ہر دم راہ شیطان و شدت

من نکت توبہ پیح جوانی و مدت

گر خداوند در گہ توبہ بیت قبول

ذکر توحید و یات کناں گوں تویار رسول

گوشنگ ات پیر مصطفیٰ حضرت ارجاب

بیاریان و شربے توراہ ثواب

حق ترا کنت ماں جنت الفردوس عشتاب

نعمت والغان پر ترا بکشی بحساب

ونت ترا ورنائی پدا بے تو شوخ و شاب

دامم و نندے جنت عے رنج و صلب

گوشنگ چھ پیرے گول نبی پاکیں سرورے

ہست یک چاہے ماں ہے بر تو جگل ع

من گورائے شیر و اثر دے خفتہ ظاہرے

ہر کب مامرد کہہ تھے دار بیت ماں دل ع

دیر بکنت شیر و اثر دورے ارچ لے منزل ع

سہل و آساں کنت پنا گرانیں مشکل ع

مالک اشتر پوسیدہ اصحاب گول پیل ع

امر سلطان ع رہتہ گال شاہ پے تو کل ع

داں و چار کپنت مالک شیر و اثر دھا

مالک ع ہرون داتہ پرتینانی رہ ع

گوشنگ شرہ پینا ریں پٹ و دور و بے دا

جہان مزار ہمیں رشتگان نریک چہا!

مالک عراہر دانگ سحیہ چاہ عواما بن ع

ما بریں آپ ع پر مراد بخشیں وا ہڈ ع

گڈا کہ بالاکٹنگ نوجوانیں سعید ع

حکم رحمان ع پیسرگ آنکھ جوں پدیا

برنگت مالک ع اود گوں ختم المرسلین

بونگت اصحاب سک پریشان و دلخیز

پیک رحمانی آنکگت جہریل این ع

پارسل الشدہت اداں چاہے پر عینیں

چنت ہزار فوج دلشکرے مانیں بلعین

زہرے اے چاہ ع تہرنگ ہر دیمارین

بادشاہ البشالی حرام خواریں ترک ہیں

رعار جینی ہنت کافر و سرور اپن لعین

حکیم اللہ عواہ دے مٹی شیر ع درمیں

لے سعید ع "د" حذت کرتگ اود تانیہ گوں "ی" ع ہے بیت ع کنگ

خاطر و حجم دار کہ مناں خیر الناصرین
 و نت رسول اللہ اسم اعظم آل گزین
 دم کت پر شیر و صد ہزار مدح قافی
 ایر کپت من چاہ و پسلوانانی سرفین
 حکمت و توفیق خداوند حق المسین

دان نظر شانک دانگ ولی اللہ ہر گویے
 ایگہ جہاہ و منزل و پیر تلپیں وٹھے

رجن جادوآں ہر گورے زرتنگ شامیے
 عکس زیتیاں صورت و کافر گہ گے

مہر سعید جوان و ایریں ماں تاسیں قدھے
 اذ دل و دوت و جت علی شیر و بہتر ہے

جُبتیاں ماڑی کپتیاں کوہ ہر جاگے

کپتیکاں بازیں شہ کنگ زرد و لشکر

یک جہوڑے کہ نام اتے تہور کا شہیں

دیم پر دیم بیت گوں شیر نیرداں و داویں

شہ مردان عتیخ و تی شانگ گروہ بریں
 شوہیں تیہورء گزندت چوہورء ہمہیں
 گوں علی شیرء بیت مقابل آچادو گریں
 ذوالفقار چیرداتگ ملوک عہرہ چوہیں
 سینگے کافرہ دوکپ ء جان آوریں
 آتگت شمرا ت لعین آتش پروریں
 کافر ء فوج ء پہلواں نیستہ شدتیں
 چے گوڑا قاتل کا نماں شیریں حیدریں
 جت پہ شمرا ت عتیخ علی شیر ء گواہیں
 روزخ ء داخل کت لعین جاوورستیں
 حضرت ء جنگ آتگ دگ جوئے ظاہریں
 گتگ ات جوان ء گو شہدار میردانستیں
 نام منی راحیل، پرت منی راج ء مستریں
 مات منی دحت سٹاہ پدیانی کوتریں
 گوشتگ آت جوان ء علی مولا پہ سخا

خوب زیباے گنداں تئی بالادورخ ء

توئے راحیل لائق گرین دورخ ء

دین اسلام ء بیا بزیرگوں من دل جمہ ء

گر خدا خواہی قادر ء شاہین رحمت ء

کافراں چک پوش کناں ہن یکدم ء

من ترا سردار کناں ملک ء سردم ء

بیرالاستغیث من ترا بکشاں الم ء

جنگ حضرت بی بی زینب

داناں الحمد ء خالقین یکتا

مالک الملک و پاک بے ہمت

بے شرو بے فرزند بے جبت ء

بی بصر بنیائی بہ قدرت ء

یا الہی ذکر و حلاوت ء

پر من لطف کن تو عبادت ء

گڈے چہ حضرت عالم ء وخت ء

چار یارانہ دور و نوبت ء

نشنگ ات حیدر پر خلافت ء

برقرار ات پر حکم شریعت ء

ہاگہاں روچے شاہ ء فرمان ء

محمد حنیفہ گول چار دگر جوان ء

رہتہ گنت سیل ء رشت و گیابان ء

دیم پسا برو جنگستان ء
 پہ شکاے آہوگ ء گردان ء
 چوں نگہ شانک مانگ عظیم شان ء
 محمد حنیفہ اچ زندیں نریان ء
 چہل سوار پیدا کنت نسیان ء
 آحت و دپ کینت شاہ میدان ء
 زہر کنی پر گریٹ شاہ سلطان ء
 شا کئے رات گروا تے نگورہان ء
 مئے شکار حباہ و زید و ہندان ء
 یک سری سوارے نات جواب بازیں
 گوشبدار شہزادگ ہزار تازیں
 بی بی زیتونان ماہ رخساریں
 گوں مناں چہل دختہر حیا داریں

پہلو انیگ نام اول آشکاریں
 پت منی گسار و ستم کاریں
 پہلو اتانی کلے و سر داریں
 بت پرستی مئے عادت و کاریں
 ہر کسے گول ماکنت زبردستی
 جنگ آشوب و فتنہ و کشتی
 ماں دل و پرح نیستیں مراستی
 زیت بکن اشتاپی بیاجوستی
 صاحب و ہمداء یک یکا
 بی بی زیتون و چو شکار یگ و
 ہر چہ ارگینت بے قماری و
 گوں کمندال بے اختیاری و
 ناگت و تقدیر خداوند و
 کرمگنت درنا ماں وتی بند و

۱۔ پہلو ان فارسی ہے کہ معنی انت پیش کیوں نہ بلوچی ہے کہ مانا انت شاعر دوش گش

محمد حنیفہ پر حکم بے چون ء
 ویم پریم بیت گوں بی بی زیتوں ء
 ساعتے یتنت جنگ و دل قہر ء
 دختر ء چکاست مزن پھر ء
 بے حد و بے کینگ و زہر ء
 ماں دل ء آنکگ جوان ء در حال ء
 بیگماں دسگیر کتاں لال ء
 گوں و تے گر دیناں زباد مال ء
 ماہکاں طوطیگیں شکر گال ء
 ماں مدینہ کوٹے براں بال ء
 دراول بیستاں کیل و در حال ء
 ناگہ بہ تقدیر خدا تعالیٰ
 نیزہ و تیغ ء جنگ جدال ء
 برقعہ اچ دیم ء دیر کنگ لال ء
 صاحب ء صورت دلبر ء دلیتگ

ہوش چہ سالو نچی ہت ۽ رپنگ

ایچ وتی مسیری مرکب ۽ کپنگ

بی بی زیتون ۽ چھے خیال آرتنگ

دسگہا ماں گوں لال پداگشتنگ

ساعتے چند و مدتے گوشتنگ

میر ہا ہند ۽ کپتہ بے ہوش ۽

پر دت ۽ اجو ستیں کلم گوش ۽

دختے ۽ سار بیتنگ مزار پر دوش ۽

سوار بیت رامانی وقاب جوش ۽

واگ دنت کوٹ ۽ پپہ سار گاہ ۽

پ وتی حب گیر دسر اگاہ ۽

تنگ ملی ۽ رپنگ مدینہ ۽

بی حنیفہ پڑست انا گاہ ۽

نچ من دوستے مثل ارواح ۽

باریں تسی ہمراہ گوں نہ انت دراہ ۽

غزویں پسہ دات چومیرے

محمد حنیفہ ع میر مر اگیرے

پہ شکار ع مار پتگان دیرے

یل کتاں ع پر حکم تقدیرے

ماد چار کپتیں در اول صحرا

بی بی زیتون در چل روگہ سوارے

لگت گوں ماجنگ و پیکارے

زندہ ہمہ راہ مئے بر تننت آزارے

چموں کپتنت بر لال ع رخسارے

رنگے شرات چو ماوہ چسارے

چے کنن لال ع حسن ع اظہارے

مرکب ع زین ع کپتتاں بے سارے

وقتیکہ سار بیتگ منی ڈیل ع

تا چنگ راہانی وقاب شیل ع

تا کہ مئے نریاں داں محمد میل ع

گیتنگاں تر و کیں شپ ۶۰ نپل ۶۰

زندۂ من ۱ نینگ ماہ پری دیدار

سہی گروایت قادیں جبار

بی بی ۶ گشتگ بیچ منی دوسدار

شک تئی بالاد ۶۰ بیاں ہر بار

پت علی شیر تئی حیدر کرد

مات حینقہ کتئی بہ بیت آشکار

ماو صاحب کہ کت مسرو بازار

جنگ کستی وزہ بریں تلوار

بچے روج ۶۰ ماکتگ بسیار

ہکنت تیغیں زہر چک و آبدار

بیچ منی ۶۰ رائکت ہے طار

داتگت سوچے سید ابرار

رندو من عر پرینتے پہ واؤزار
 یک چینے گوں تو کنگ گانی
 داتنگے چم سہرنے ترانیانی
 برنت تئی ہمراہ صدق دل جانی
 تئی دل و انکت نے پیشیانی
 محمد و گتنگ اومنی ماتی
 تو مجن سوچا کیں شکاں زیانی
 ماں ہے ظلماتیں شب پر نیم و
 گوں وتی بور و رپتہ یک کیم و
 بی بی و زرتنگ دل پشومانی
 نچ وتی گلینت شیر شکاں سانی
 بے ورد و ورد و رپنگ مہگمانی
 بی بی و کیدکت تیخ صفا مانی

لے ماؤزار کنایہ انت بزاں پہ لغزہ بکیر و ارج من سو بے کزنگ سہ نیانی بزاں
 نیازی۔

پکتے رندو پہ دل و جانی
 شپ نہ تو سیت انت مہر بچانی
 آشپ آتنگہ آتنگہ بام آ
 رپیمنت ہر دو پہ ہما گام
 ناگہاں حکم کردگار پائیں
 پتنگو مئے بی بی صاحب عننائیں
 چائنگو بی بی زیتون چالائیں
 ہر دو آن ڈک وارتنگ پڑے ڈاکیں
 عملہاں گشتگ دختر زورائیں
 اے دم آتنگہ میر مزین واکیں
 محمد حنیفہ و بوسبک گاہیں
 گوانک جنگ میر دوست گلغائیں
 بور منی چست وزحم منی کہ پرورش
 لال کساں سالیں تو بکن دگوش
 صاحب دور واینگ کت درگور

کوشکے زین آء گپتے دلبر

محمد حنیفہ گول چہل سوار دیگر

کرتکش سوب و گشتگان وار

مال مدینہ آء رپنگ ات انور

دختر آء ایمان آرت پر خیر و شتر

حضرت آدمؑ جنگ شیر

شکر پرج کریمیں کار ساز

پاکیں خدائے بے نیاز

گوں توکناں اسرار و راز

ہر کس بہ شبہائے دراز

زاری و پیش و ہدو نماز

دستے بہ در گردن فرراز

کل بے در و گردن فرراز

بندہ پہ دنیا و مہ نماز

بعد چہ شنائے کردگار

بر صاحب تاج عذار

پیغمبر عالی تبار

نام محمدؐ آشکار

گویم در دے بیستاد

در گردش لیل و النهار
 مدح و صفت پیر چار یار
 بو بکرؓ و عومرؓ یار عمار
 عثمانؓ عینی نامدار
 شیر خدا دلال سوار
 ز بیبیت ترا را ذوالفقار
 بروقت جنگ و کار زار
 بغداد و نیگیں شه سوار
 گول من مدت بے وقت کار
 دارم بے گفت و گذار
 اندر کتباں چند بار
 دیدم من نقشے یا و گار
 از اشہب کلکت نگار
 روپے نبیؐ تاجدار
 انداز مدینہ برقرار

گلِ مچِ آتنت اصحابِ بویار
 کرتے نصیحت ہر سحر
 اول کنگ ادہم توار
 ادہم وقتی بور و بیار
 انوں بہ بے پیل و سوار
 یکدم برو سوئی شکار
 برجہد و آہوئے تبار
 جون و کہا بانسہ بیار
 پاد آتنگت ادہم چنل
 بر حکم سردار جہان
 ہیچ و نکت شک و گماں
 زرتنتے شمشیر و کماں
 ماں پنجگ و گزیر گراں
 حباب گوں زیریں جاگراں
 منصورہ کاہیں نوجواں

نشنگ پہ اسپ و نورمال

زینگ چو بادِ مصرع

تاچت بچو کیں گروہ برع

جستیں سجنبل ہر برع

انج و ندریت آہوگ درع

ناگہ پہ حکم قتا درع

بکت کپت ہما کوہ برع

گندی بچو میں لشکرع

گوں پیل اسپ و کاترع

زانته من موجبین غلطع

فوج و سپاہا کافرع

مغرب زمین و زخرع

شوین مقید چے برع

ناگہ اچ ارد و درع

بدہند ہیں ترک شرع

گوانگے جتگ سلطان فرء

سوگندے وارنگ سے برء

لات و مناتانی سرء

نیستیں دگہ کاسے مرا

بیا کہ کناں جتے ترا

سوج و سراج حیدرء

ناگہ بگنداں صفدرء

برآنے تاجداریں سرء

اوڑے براں ماکشورء

تحفہ پہ شاہء و اخترء

تو گر بدے سوجے مرا

من خلعتے بشکاں ترء

گوں صد ہزار سیم و زرء

چستء و جواب گردینت ترء

ادہم گوں لانکء زہ برء

گوشتے جنبیشیں کافرء

خاکت دپے بات گوں پھرء

ادہم بہ فرمان خدا

زرتنگ دتی تیغ و سلاہ

مان آتکے گوں شو میں بدء

پھر ستائے کرتنگ ظفر

سردائے کت شمش صد نفر

کافر تمامی سر ہر

پد چپ و راستی ء گذر

گوں تیسر نیسزہ و تبر

ہونے بر تکنت بیقدر

ادہم بہ فرمان خدا

ہر جت دتی تیغ ء پدا

مان آتکے گوں شو میں بدء

بے شریعتیں تلکیں ردء

ہشت صد لعین پہ پیکرِ ع
 چاک داتکنت مثل گدے
 پیگ بازو بے حد
 سرچہ تن و کرتنت جدا
 شو میں مقید کت نگہ
 اے حیدر، انت آہکے رادا
 اندیشے نیست شہ وہ صد
 گردے گرت ویم و پدا!
 کافر پلٹیں، سم رد
 مچ یوتکنت شیراء سرا!
 ادہم رضبہ دریا ہہا
 اوژناگ بورگوں واجب
 ادہم رضم بمثل شیر نر
 زرتنت وقی تیغ و سپر
 کاشینت بازیں چک و سر

باز نیچے کرتگ بے پدر
 شو میں مقید ابن شمر
 بیتے گوں شیر عچیر و سر
 ترمپیک رنگنت بیقدر
 چو ژا لہاں برفسرق و سر
 زانتے کہ میں آتگ قضا
 بوٹگ بہ تقدیر عرصا
 بچو کہ شیریں مر ترضی
 کپتگ ہما گروپ و تہا
 گڈاں کہ بوٹ ساعت تمام
 آتگ خداوند و پیام
 گپت ہاتف و بور و لگام
 سجدہ برفستیں المدام
 شادنت زبان المقام

لہ بڑاں حضرت علی مرتضیٰ و ڈول و آل کا فرانی نیچے و تہا نپرتگ

آیتکہ خذ لگانی رگام
 ادہم شہید بتیگ پتام
 رکتہ بہشت عگام بہ کام
 کانر چو بیگت عو پرتتہ
 عقل و شعورے پرتتہ
 سر پہ سلوان عو برتتہ
 مال بقچسہ عو توک عو کتہ
 نول کانر عو حمد کتہ
 رتنگ مقید مغرب عو
 کلیں سلاہ شاہی تب عو
 بستنت زین عو مرکب عو
 بور عو ہزرتیں ساتے
 گورتی پہ ماتکو ہی شمتے

حضرت علیؑ شیعہ کا دوسرا عظیم شیعہ گیت
من قُلِّ هوَ اللّٰهُ وَاَحَدٌ

واناں کہ اللّٰهُ التّٰمِد

ہستیں صفاتِ لم یلِد
نیستیں ترا کفواً اَحَد

وقتِ ازل تا نکہ اَبَد
عالم ترین از نیک و بد
بعد از شنائے کبریا

گویم دُرود پیغمبرِ سرء

اَلْخَیْرُ اَقْرَبُ خَیْرِ الْوَرَعِ
دِسْکِرَ رُوْزِ مَحْشَرِء

حَبَانُوں فَدَا یُنْ کُوں سَرِء

ہر چہ یاراں یکا ہرء

بُو بُوکُو صَدِیْقِ عُوْمَرِء

عثمان غنی زبیر فرء

حضرت علی شہیر ترء

بغداد ء عبد القادر تہس سرء

دیگر بہ بنت جملہ مرا

اے لازم انت پہ امرت ء

پاکیں خدا ء قدرت ء

فرقان ء سی جہنم آیت ء

فرض گوں تم میں سنت ء

ذکر و دعاء مال خلوت ء

گڈ چہ بنیاء ہجرت ء

رہچے علیؑ پہ نوبت ء

رہنگ رسولؐ ء خدمت ء

چو شے بگوشگ حضرت ء

” دل زبیر باریں اہج عثم ء

دیر کت بلوکیں ادہم ء

رَپَنگِ اَوَّلِ سَهَبِّ دَمِ ءِ
کَپَنگِ مَآءِ اَہُوگِ ءِ رَمِ ءِ
گورے بَپَرُو شَنگِ اَلَمِ ءِ
بِیگاہِ ءِ کَآتَنگِ رَہْمِ ءِ
اِیچِ ءِ نَزَانَاں چَسْبِرِ
بَارِسِ کَہ تَرِی تَمَاں گُورِی
یَا کَپَنگِ مُشغَلِ سَری
جَنگِ اَنتِ گُولِ پُوجِ ءِ کَآزِی
گَارِ کَنتِ دَوَارِ بے بُرِی
گَرُوندِ گَرُوکِ دِجَبَسِرِ
شَیرِ گُزَرِ دِخَبَسِرِ
شَالِہِ بَکَنتِ سَوِے نَرِی
پَنیْمِ بَرِ عَالِی جَنَابِ
چَسْتِ ءِ بَگَرِ دِنِیگِ جَوَابِ
گُو مَنیْتِ "عَلِی بُو تَرَابِ"

معلوم نسیاں چے انت خطاب

حالت تئی گشتہ خراب

اندر میاں بارِ سحاب

یکے بگوشت اچ اصحاب

گرے نمایان انت بتاب

پیدا کیں اودھم پرشتاب

در آنگنت کل پیردشاب

انگ صدف سٹیس وقاب

بہر میان ء دل کباب

آں منزلانی شہہ شناب

خالی اتنت زین و رکاب

چچی اتنت بور ء طناب

بکشاں چہ شنتری ہون ناب

جہل ء روان ء مثل آب

زہریں خدنگاں زہرناٹ

در حال آنگ جبریل

از جانب رب حلیل
گوشتی که " اے لورجیل
اے صاحب خلق اصیل
اے آل و اولاد خلیل

گوں تو کسان من قال و قیل
یک کافر خوار و ذلیل
در مغرب است بیدلیل
کامل بمثل ژند پیل

آوازے پنچو رود نیل
پہناتے بنت پنجاب پیل
گوں آہن و بستگ فضیل

یک خندقی آب گدیل
تمے مقابل پر شکیل
مقتد خریں بدخواہی

گوں صد ہزار گمراہی ء

آستگ چناں بے فہمی ء

ادہم شہید کت آئی ء

زہر گیت گٹاں شیر خدا

شاہان ء زہی لا فتی

درشان اوشد العطا

گوشتے کہ اے قمبر بیا

زیت کن ہے ساعت ہلا

سج کن روکیں دلدل ء

پہ کردگار ء توکل ء

آذوالفقار زرتنگ میل ء

نشنگ بہ بانزہ مہپل ء

دیے کتہ پہ جنگل ء

پہ یک رو ء صد ہا بلا

گندیت کیو کاں تل تل ء

جسم ادھم مثل گل ء
 ایرنت جو سہریں نجس ء
 ہچوں مگیںہ در طلا
 دفنہ کنگ خاک و گل ء
 رینگ شداں شیر پردیں
 پر مغرب ء حیدر کیلیں
 بہنات و بور و گدیں
 تاں سی ویک شپ عادلین
 ناگاہ اشراق ء گلیں
 دیتے حصارے کاملیں
 یک خنڈتے آب و تلیں
 گردے تیاب ء آرملیں
 برجے چونگ مملیں
 زلتے کہ کارے مشکلیں
 حضرت بہ بیتا بقیار

چنچوں کنال آپؑ گزار
 ناگہ حکم کردگار
 شہر عہد بیا تکین صد سوار
 ماں بوجی عہد پہ آپ تار
 کرتش بہ حضرت عہد توار
 "تو اچ کب گلگوں سوار"
 حضرت جواب گردینت پہ وار
 "من مامری آل شیر شکار
 کایاں شہ ملکہ زنگبار
 اشکت منی گوشاں توار
 نامی مقید پہ مدار
 رینگ گوں پلو جے صد ہزار
 اندر مدینہ برقرار
 شانگو حلی آنگ شکار
 گوں بیربر اکیں ذوالفقار

بیت گوں مقیدء و چار
 سرمقیدء برتت پہ وار
 من پہ مکک بیتیاں سوار
 تیز آتنگگاں لیل النہار
 برگشتہ گنت بوجی سوار
 دیم پہ مقاتل در حصار
 کرتش ہے گفت و گزار
 رخصت ہداتگ شہر یار
 آورتش سلطانیں ولی
 گوں تیغ بورء دلدی
 لافر خوشامدکت علیؑ
 حضرت جواب دات بلبلی
 شیر خدایان مجلسء
 گوشتے مقاتل ناکسء

بیارے ہے نامی کس ء
 اہنگہ مقتید چو تھرس ء
 دست مگگ در چکے، عصا
 حضرت نظر کرتگ وس ء
 ملنے نیانک مثل پس ء
 گپتہ گو شے مرگ ر ہوس ء
 حضرت امیر ء چوں کتہ
 پہ مصلحت نیموں کتہ
 سراد ہشم ء بیروں کتہ
 ماں بچوے لوگ ء جتہ
 مقتید ترا گل نازی ہیں
 تی جنگ پوج ء نازی ہیں
 مارا ملام کار سازی ہیں
 ہسرہ براقین تازی ہیں
 اے رہر دین شیرازی ہیں

تئیشہ پیمشی راصنی یئس

مگ دتئی دز بازی یئس

مٹے نام دین ۽ غازی یئس

پاد آتگت خسر سیں گراز

ہنچو کہ ویہ ۽ حید ساز

دستے پہ حضرت کت دراز

مولا بچتیں جنگ ۽ ساز

پاد آتک سلطان رنجیا

دستے جتا بوت شانہ ۽

چھٹے جتہ ماں گردن ۽

ہچے نہ لوٹت ورون ۽

سزاکار ۽ اچ تن ۽

صدگام کپتہ ماں بون ۽

نفسہ یل ۽ در کار کتگ

پوچ ۽ وتی رہ کار کتگ

کلیں فصیل پر چپٹہ
 کوٹ و فیصلے ژندکتہ
 شو میں مقاتل درشتہ
 ماں آہن آل چیر ترشتہ
 دال چہل سوا سے در شترتہ
 ہونے شہ جان ع شترتہ
 صد پتے جان ع لگتہ
 شیر ع پہ صبر ع سگتہ
 نے کہ شہ جنگ ع بختہ
 دال ہاتف ع آوازکتہ
 گوشتے کہ اے شیر جہاں
 اسکہ نبی در عنیاں!
 پیغمبرِ آخر زماں !!
 اشکت علیٰ اے بیاباں
 گوشتے کہ اے دل نشان

نزد نبیؐ مارا رسان
 چیزے کتہ دلدل چستان
 اچ خندق ء گوئنگ عیاں
 برتے پر سردار جهان
 پیغمبرِ آخر زماں !!

گینگ نبیؐ ء جاں پچیاں
 بارے شب ء آب دماں
 گڈ ء مقاتل بیگماں
 دیرے کنگ بار گراں
 شیر ء چرٹپ ء بیت اماں
 اچ خندق ء گوستہ عیاں
 قاتل چو آریگ ء جُشاں
 مانند دریا ء پرشاں

لہ۔ چیز بزاں نیز چہ جنگ لے قاتل بزاں مقاتل تہ آریگ چو آریگ پیمیا

دنیاں، چو آسیاب و درشاں
 زرتے سنانے بیہوشاں
 از آہن و پوشش بجاں
 دستائے کت گزر گراں
 گوہتے درختے بیخ و تھاں
 شانتے پہ اسلام و میاں
 سے صد صحابی درغیاں!
 بیتنت شہید پاکیزہ جاں
 بیگ گوشتے آخر زماں
 پاکیں خدا و قدرتاں
 گوڑنگ شے و رحمتاں
 ہون کہ گول آپ بیت رطاں
 شیر خدا تن زانو آں
 پرو کینگ ات ماں دورواں

ویم پہ مقابل بیت روال
 گوشتہ مقابل پہ زبان
 "تو مامری ۽ ایجو ال"
 شیر ۽ جواب دانگ چٹاں
 شیر خداؤں در کہیں
 بختت کینیں انوں شکیں

جون ات بہ بیت زیر نہیں
 شت ذوالفقار ازہرا میں
 جت لغہ روح المبین
 چھتے ابر بالائے میں
 بیتنت دو نیم ۽ اسپ زین
 مروارے کت خرمیں لعین

گڈ ۽ پلپیت وسیہ جیں
 زرتنت رہ اسلام دیں

بختت تی بخت ۽ شکیں شگون

بارش کشت گنج و حزیں

دیم پر مدینه شاه دین

اسپ و سلاه و سنج و زین

برگشته ختم المرسلین

براهم بکن قصه تمام

یا شافع خیر الا تام

حضرت نبی کریم ﷺ معجزہ

مالک الملک معجزہ تہی شان کنان
 بقصبے نوکیں بر پدیگاں جواں کنان
 مصطفیٰ روچے نشہ ماں دیوان شہاں
 مکی در بند و پء ختم مرسلان!
 پیش اصحاباں کنگ نصیرت و بیاں!
 انگ یک درنائے جو د و بد باوران

پنجگ تیغ و ماں کسے ہنپانے نہاں
 پر تگ ملعون ء کھام انت صاحبقران
 مرسل ء گوشت کہ بندہ اللہ دست منان!
 چے ترا کاریں کہ مرائے حاصل کنان!
 گوشہ و رنء امتحان عتہی آنگگان
 معجزہ لوٹاں اچ تہی تاج و طرباں
 کئے انت مئی نام و چے منی ہنپان ء نہاں

گرنہ زانت نام ءِ رامنی سلطان دنیاں
صادقین قولیں کہ سرے قربانی کناں !

قولیں کہ سیرے ایچ تئی ہوناں من وراں
فیض رحمانی آنکنت بر احمد نشاں

گوشت رسول اللہ قدرت نہ وراک دعیاں

سعد و قاص انت نام تئی جاری برزباں
سیاہ ماسے ماں تئی کش ہنپان ءِ نہاں
گوشت ملعون ءِ نے تئی ہمتا سا حراں

مبجزہ لوٹاں دیگرے مارا دے نشاں

کن دُعاے کہ زندہ بیت بار مردہ جاں
مصطفیٰ کرتنگ عرض گوں دارائی جہاں
ہ کا فریشتہ منڈہ مکن مارا در جہاں

در سجود رپنگ خاتمی کل پنجم برال

سیاہ مار زندگ بوت بہ شاہ عقداں
آرتنگش ایماں کلمہ اش ونگ برزباں

سے صد و ہفتاد شہ جہودی مروان زماں
 نور کل عین انت مصطفیٰ بے شک گماں
 بعد ازاں سیاہ مارے کتگ زاری ویاں
 گوشہ راسے کہ من دتی عرضان عگتاں!
 حضرت موسیٰ و باری عجب انے تیگان
 عالم و ملا صاحب تفسیر و تفسران!
 ہر صباگوں من درس کتگ ملک مروان
 من ماں توریت و نام تئی دینگ بیان
 تراشتوں تئی نام و لوک کتگ موسیٰ عثمان
 ایر کتگ توریت پر دتی کا سے رتپگان
 اید کہ روح و گوں رت و بیلاں آنکگان
 ز رنگوں توریت درس تزیجے من کماں
 من ہما ہند و نام تئی دینگ ہر باں
 آب زر کوئی نو شک ات شاہ لامکان

۱۔ آب زر کوئی زر و آب

من حسد برنگ پر تئی تاج و طرماں
 روک کنگ آس کہ سوچاں تو راہ پتلی
 از در و پیام و آتاک یک شخصے نامماں
 جت من و پنےچے یکدم و سار و زنگاں
 من میں رجوک و گوج باگاڑاں کپتگاں
 سے صد و پنجاہ سالیں کہ افسواں مراں
 پروتی پیشی نوبت و باریک و زراں
 اے دو روچیں گروگ و چہر و در کپاں
 سعد و قاص و گپت ماں بلغے و بیتاں
 کپتنگ و مرد و کشتگی مارا از جہاں
 وارتنگے بیرے اچ و تی ہنیگ و دلاں!
 ننگ و شر شر پہ دل و میل و پیشکگاں
 اچ تئی نام و برکت و زندگ ہنیگاں!
 زاناں تئی دیداروں نصیب بتیگ بہیاں
 کن دعائے کہ رستگار ہاں من چہ دتاں!

مصطفیٰ اعرضے کت گوراشاہ النوحان

”مروے کن کہ باز لپشو ماننت نوحوان

سیاہ مارحوانے بوتہ پشاه قدمان

بزرگیں بوہیغیر بجنشس رب لامکان

برکت نعلیں نبی ختم المرسلان

حضرت علی رضی عنہ سخاوت

کلیدِ بارِ جنت لا الہ انت
 خدای نام بزرگیں الا للہ انت
 رسول کل مرسل و تاج و طلا انت
 سرے پہ سجدہ و دل پہ خدا انت
 خدا دوست ماں بہشت و بادشاہ انت
 مسلمان روج و شپ ماں مسجد انت
 نماز و روج و بانگ صلا انت
 پکیرو حاجیاں مالش خدا انت
 سخاوت نیک مالانی زکواتیں
 عبادت مومن و قدر و کلماتیں

چہار روج و جہاں مانند گواتیں
 محمد گوں چہار یاران شائیں
 صداکت بڑہ کاسے ناگہان و

گوں حضرت مصطفیٰ شاہِ حبان ء

تئی سو جوں کنگ اپح کو فہ و بُر

سوالی آتنگ گان گوڑ تو مسزل مر

بے یک لکھ بیست و چار ہزار رز

سخی تئی برکت ء کاروں بہ بی شتر

دراں ڈیہاں چہ ملک ء دست و ام ء

چہ مصر و روم تانکہ ملک شام ء

جن و چک چاکرت آکامدانی

مسلمان بندی انت آظالمانی

محمد گوشتگ ات اے بزہ کار شتر

ابوبکر ء و عمر ء عثمان ء و حیدر ء

بگوشتگ اے صحاباں رہیں دانا

نداراں مال غیر از جاں زمان ء

اہدشہ اسپر و تیخ و کمان ء

پہ ختم الانبیائیں دُر لسان ء

محمد گوشتگات یا شاہ مرداں
 گشا دکن مشکلیں کارانی آساں
 ہما دم جہ جنگ شیر خدا ء
 تیاریں مال حکم رہنما ء
 علی ء زرت انج کافر بدل مال
 بزیر رہن ء مہنی بیچ ء درین حال
 قرارنت میگوتی نیمروچ شہ پال
 شاب تمبر براق ء زین ء سینگار
 سبکیں دل دل ء مرگی جتہ بال
 سپاہانی کلاتے کرتہ پاد مال
 در آختگ شاہ نو شاد چو بہار ء
 گول چار لکھ لشکر یکجا ہوار ء
 جتس جار و کتس پریات زارہ
 مروچی گٹ کن ات شیر خدا را

کہاں دیکھو علیؑ و دلدارے را
 در آتکہ لشکرے سیاہ و تہارے
 شتاں بے باروا زہنور و لوپے
 دے دم گوات کنگ چو پیرا روپے
 شراب چارنگش پیلے بمیدان
 در آتکہ ذوالفقار مانند حاراں
 سرے دریکہ جنتہ جون پہ ڈکاراں
 علیؑ سہکل و نعرہ و ہیمال
 تہا میں کافراں آورتہ ایمال
 پہ صدق و پہ دل و بیتنت مسال
 خدا یکین نبی و نور حقین
 علیؑ بشیر خدائے مارا صدقین
 نکاح بہت شاہ نوشاد دختہ حور
 چناں خو بصورت دے حد و دستور
 پہ برکت گہیں بی بی و نختہ

علیؑ شیر نشسته چہل روچؑ بر تختِ ع

دو پیرو دو کجاوہ زر کاراں
طلا و لال و یاقوت پیشماراں

ہما پہ دست قمبر شاہ یاراں
علیؑ چہ چاکر و احصا ص داراں

صدائت گزنیگیں کورع ماں بیواں
پہ میریں مرتضیٰ و شیر یزداں

چہ سار دہ روچ و شپ من بیکان گار
نہ گوئیں وردن و کھیئے آبدار

بدے چینے تو مارا حکم ستار
علیؑ بختت لیرہ پہ قطار

شتت پہ مکہ ۶ پاکیں ڈکارع

اذان و بانگ صلوات بلالؑ

توارکت سنگ ریزہ دل دل و نعل

حساب کن دے تو قمبر دست شہ پال

شہ قمبر گول مال ء ماں بہہ روج
 یہود ء گوشت قرار ء گوشتہ چند روج
 علی ء آیات کتہ یا صاحب پاک
 چہارفتار نیز است شمس ناچاک
 قضا پیشین ء بیتہ روج اشراق
 تمایں کافراں شانہ سرء حاک
 نگہ دار گاجیان ء پنجتن پاک
 رسول قرباں رہا رسول ء موزمء حاک

چہانت ہنیر

ہر سحر گاہ ء دست بنداں پیش شاہیں قادی
 من اول سہب دم ء گول خاتم پیغمبر ء
 دین قربانت چہار یاراں ابا بکر رضی عنہم
 حضرت عثمان غنی و مرتضیٰ میں حیدر ء
 بعد چہ وصفناں دگر ہم دانک چنت یاریں مرا
 یک دوسے گالن ملوچی جوڑ تنگ ماں دفتر ء
 دور فانی آخرت تہلوک گنت ظاہر ء
 گر کے سوچے بہ خلوت پیشداری ناشر ء
 زیادیں لہڑے زبان ء کشتنگ نا باور ء
 زور ء چکاسیت دیتگ زبان کنت ہسی سر ء
 گر ہے دہر ء برون ت مردے بہ مردہ ہنیر ء
 بے ہر ہے کاریت دیماندیت مس راستیں گور ء
 لقبے شہدیں دپ کنت کار بندی خنجر ء

تھور و ونگ ء پچاریت او کثیت شیرز ء

اے ہبر زندگی میا سے بادشاہانی کوڑ و

مردے باہوٹ ء بخت بخون بیروٹکر ء

مے ہبر گول جاہلیں مرداں و پے کار بندگیں

گر کسے باور نزاری بیستواریں مندیگیں

چونزایں کے زپیشی بے اعتباراں زندگیں

داں پدیگاں سوچ بدنت کہ ناشریں رہ گندیگیں

ہر کہ گول مہمان و باہوٹاں بدیں تکرا کنت

بے سرو جت ء دست ء چو عقر ہیں ایلا کنت

شمس الدین فر باد ء سنگ و چیدر گے سر بار کنت

صاحبی نام ء و تیگ ء دست و ت گسار کنت

مرداگن مرد ء حقیق و بیستوان و لپت کنت

وت اگے اں کم گنادیں حقے اللہ جت کنت

مردگ ماں قبر ء تہا دیں واجد ء راد دست کنت

دستے بہت چوہا دلہان وزبانے خشک کنت
 لعنت و طوق و ماں گٹا ء باز رُند و چُست کنت
 دوشخ و ہمد بکے دنت رندا گنا ہے جت کنت
 تیزیں مقررے بروکیں پروتی انگشت کنت
 ذرہ پہ ذرہ کساں ء از چمالی جت کنت
 مردہا انت مجلس ء وائم و ت ء ایر باد کنت
 کتہیں مردے اگ شانے و پے ء شاشا دکرت
 مستریں او پار بارت و ہر طریق ء تران کنت
 گندگیں سخن ء بدین ء زیر سنگ گراں کنت
 لے زمانہ آخریں ہر کس و تارا خان کنت
 واجہ گول ذرہ غلام ء نیکی و احسان کنت
 کائیگر ملکاتے دنت و واجہ و برتاتے کنت
 کاسے بندیت پہ تسلی رُچھے جی و جانے کنت
 ٹی ہماکار ء پنچارپت واجہ ء نگر اٹل کنت

لے کائیگر کاریگر۔ اشکار دیوکیں گوک سٹہ نگرمان بڑاں نارضا

چادر و بندیت پہ لانگ یک تکے میداں کنت
 بخت نامی کپاتے حلکے ء او مان کنت
 زال و چکان ء سچاریت چھاں پہ کو مان کنت
 عقلے پہ چاہے ، رسیدیت یاسرے نقصان کنت
 کشنگین انت وتی پہ دیگران بہتان کنت
 اے زمانہ آخریں چھے راہ و راہ بند ء شنگ
 برات برات و پت و پکت ء عہد قرن ء ہر جنگ
 پت اگے سوجے وتی پکت ء گوشتیت پہ خلوت ء
 چک ہمالی ء بد و بارت اوسک کتیں پت ء
 گڑ و جوش و درپ وارپ گوں پت ء کنت حرکت
 باوری حاسے نہ انت اے آخرین نوبت ء
 لوت لوگ ء گوں وتی زال و مت و تافروست
 پت ضعیف و ناتوان انت ماں پھر لایکاں جتہ
 بد معنی جنگ نہایت پت من گماں چھ و ت گتہ

ہر عیشے پہ بندۂ جنان کہ تچکانے بیت مثل شہ
 چاک دل و چوش نمانت کہ من کناں اے عیشتہ
 مال ہے پیریں پتہ و گزنت گوں منا بے منت
 بیت پر نار شستہ فنا میں مستحقین البتہ
 بے عرض بیت چک گوں لوگ نکنتیں محبت
 کیتہ پر راستہ و روت پہ چپ نگیت پس منت
 پت غریبیں بیتوار جنت دور وچی نوبت
 چک حرام غریب ہمیزنگے نروت بہ جنت
 پیٹ ہمارو و بابت کہ گونیں چک و سنت
 سیانے پیادہ و اگن وائم بگنت جہد و جفا
 کس مہ بندی پہر سیادہ نیست نامرد و وفا
 چھڑہ و اول بن و دنت واسطے دنیا و زپ
 دل و تلی کاسے خرابنت لاک بندی ماں شپ
 ہرچی مرداں عاقلیں دگوش کنے سیادہ کپ

کس مراموشیت و فاداریں دل و سیاہ و درپ
 عاقداں گوشاں بدارت ہست منا چندے ہر
 مر سے عاشق بیت پہ ذائے کنت و تارا در بدر
 ہنٹ تلیں گنج و ذوائے کنت پکالی پھیر و سر
 سانکے کنت پہ راہ شرع و پہ جہاز و مال و زر
 کچھاں دستے دکاراں ماں دیہاں ملکے سر
 بروہن مہنگام و جو و کہن و کاریز و نہر
 مولد و چندی غلام و سٹل و گونڈیں نفر
 جو سراں گون انب و لیمبو باغ بستان و شجر
 جل و غالی بزم و بالشت گت و شاہی بیقدر
 شہر و سنگہ بیجاغ ساڑتاں پہ سیم و زر
 مال پتی مالی و زر گتیں تمام گول چکت ہر
 بستے پہ قبض و حوالہ بھنوران حمدر
 مٹ بنت کلیں آمل گول سرگوپ دلار و دہر

یک بے سزانت مثل آبستان زندہ تر
 عاشقی خطا نے کشت نقطہاں زیرِ وزیر
 خمیہ و شاریں بہ بنداں بر سر لال و گہر
 پہلے پلٹیں بہ بنداں برستاؤ زیب دفر
 بر سر نندنت عروسی ہر دیکیں شمس و قمر
 مہر دوستی و محبت آکناں پہ یک دگر
 مدتے سال و دو سال و ماند شیر و شکر
 ناگہاں روچے اناگاہ مرد کے جنت پہ ہنر
 نیتے بہت کہ رواں پہ لکھے سیر و سفر
 زال ہے سخن و گوں مرد و کنت جھڑہ ہر سر
 نیت و سانگ بداریت مرداگ چہ دستر
 پرخداوند و بچار او مرد منی مہناں مبر
 پر تٹی عہداں ننداں رہتے تٹی ہوش و بصر
 گدے کہ مرد و پتے گپت آکنت چہ حطر
 مینتکاں قاتل کچ و ماں بکد ہے زریں دو بر

کارنتے نزدیک جو دعو چشتاں نینگے بُور
 پہ ترا مینگ انا ر دوش برو لیمبو شکر
 من دل ہنچو رصایاں ہنوں توئے پرسفر
 بختے کپتگ عقلے کمیتں کہ نکنت جان و ہبگر
 ڈنی ورنائے مہاں کیرت چادر عہ بندی دوزہ
 شور سازیت گوں ہمالی " بیامنا دوز و بہر "

توبہ بے شیوارا راج زال و فریباں الحمد
 پر منی پنتاں بچار اویغ زنیں غازی پسر
 غلو تیں جاہے تندے مرد گوں زال عہ بے غم
 گر ترا شیطان بہ ریسیت زیرہ وتی دگ مردم
 ہنچشیں کار ہا زما دیتگ پہ خلق عالم
 قصہ و سوج و نصیحتاں گشتانت سہرجم
 جن مزین لجتیں ہمانت اپنچنیں کردار نکنت
 پر ادب نینگ بہ لوگ سیلہ و ہا زار نکنت

لہ ہشتاں ہناں اوج ایٹاں لہ رے ہزاں روئے سچے شور صلاح - مشورہ

طوطی گویا کہیں رہا ہے پہ زبان عرصہ از نکنت
 چوٹ بروئیں کج روا جانی طبع پہ کار نکنت

حضرت علیؑ شہید

یا علی سائیں نشہ ماں بازارِ دردِ
 شاعرے سوالی آتکے ز دشتِ پلوئے
 دے مناں مائے پہ خداوندِ لیکھ
 مال مناں چینی نیسُ سرمنی قرباں پہ خدا
 گر منی دستِ بر بہانی کن کیچہاں
 دے ہمودِ کہ بیاراں من صد مڑو بہا
 بستلیں لاغاں زیرِ زردِ ڈھونڈو
 سوالی پہ آگین شاہِ بیٹی پہ راستیں بھرو
 میں کہ ماں گورانی سری شہرِ آتکھاں
 گون انوں مڑے دیانی پہ صد مڑو بہا
 پول کتہ گورِ کیگدیں کم نائیں جساں
 لے کتام مڑویں بیغین صد مڑو بہا

نام منی حیدر من ہمود کاراں للٹھاں

صدر ہدی بھوکا کشتی کولمان ٹر درو

بیر میں پانچے بستے ماں پیر سردہ ہرا

داتہ کو ہارو کا فراں دارو کو لٹخ

زرتے کو ہارو دیم پہ دیر پسندیں لدے

شہ پراگتے بیتغاں گور پہ سنگتے

نہیں کہ بیت شیرانی میٹھی آڈینواں

دیم پدا داتہ آن بنغا میں گورو شکرے

استکھوں ما کہ داتہ ما حیدر پہ بیحے

وابشہ شاہ و دار کو ہارو و میڑتہ

شکھیں واب نہیں کہ مئے شاہ و سارکتہ

آن منی اولاک پر و شتغاں شو میں رستہ

گوانک جتی یکے چیار کا بیٹ ارج دوہی لدے

گپتغاں گوشے لدتہ چوسیا ہیں کھرے

میل سیڑیوں پہ جہان و پیدارے کا

نہیں کہ پہ گورانی سر شہر ء آ تکنہاں
 نہر ہے شیر ء ہکلے شاہیں حسد رء
 در ہر تنغاں ماڑی کپتغاں مصلحت شے بن ء
 داروتی شیر ء ما سماں بول یک برء
 نہیں نہ دارانو دین محمدی و دستہ
 آل ہما گورال پڑھتہ سنت دین ء کلمو ء
 حکمت ء شاہ ء قمبر ء ہف گورخ گڈتہ
 داڑہ ء تیغ و دلدل ء دومی سہرکتہ
 سئے صدے کڈ پھرکتہ نہر و ہمت گواں
 کوہیں سوال ء لشتغت چیار راہ ء سرء
 کوہیں سوالی ء سوال ایچ شاہ ء کوہتہ
 دے منال نغنے پخداوندی لیکھو ء
 تو بندئی نغنے قمبر ء شاہ ء گوشتغ ء
 قمبر ء گوشتہ سہر ء ماں باریں یلڑدی
 گوشتہ شاہ ء سہر ء گوں بارو بندئی

قمبر ء گوشتہ لیٹہ ء مان قطار ء سرپا
 گوشتہ شاہ ء کہ جملہ ہیں قطار ء بدلی
 قمبر ء شوے وارتہ گوں شور ء پرتہ
 حاکمیں سلطان ء ہما وخت ء جھٹہ
 یا علی ء ماں دل دل ء زین ء کندہ
 چوں کتے قمبرتہ وتی بالاد چنڈتہ
 من کسان اتاں گوشتخ ء مات ء اوہتہ
 گت دنواں روشے ء روئے شاہ ء بخشش ء
 ندرتی نام ء تو وتی بخشاں لائقے
 بو تباب ء او ساقی ء آب کوثر ء

نور دین تلامسور
حضرت علیؑ و امیر پہلوان جنگ

کریمؑ قدرتاں بے لیکھویؑ
خداؑ گوشتہ مئے دریں نبیؑ

مناں حافظہ پرا دینؑ تہیؑ
ملائک کل مان تہیؑ اردلیؑ

ہمودا کہ روئے کائے جتیؑ

نگر دے بیچ ہسندا امینیؑ

نبیؑ رپتہ کو کاراں کسانؑ

قریشؑ زال چپکے مچ کسانؑ

ہرمانیک و بدؑ دگتؑ دیانؑ

قرآنؑ کلہموا لاتعلوانؑ

ہمیدال کافراں پچہا ربیتہ

محمدؑ یرنگیں باتاں کھاگیں

خسر ہیں مڑدماں دکال دیا گئیں
 پتہ ڈاڈائے رنداں گار کنا غیں
 پدے پیشے فریبان دیا غیں
 پھونپھیٹے چکے زہر گر غائیں
 دوع ورتجے جتو لچی کنا غیں
 بیات رتے رتوں فی صلاح
 کنونی ماں سکر ناگاہ گاہے
 مٹھاڑے نیلونی مورگا ہے
 بروت داں ملکے یہ چو شیش ڈاہے
 میان ملک عرب ٹہستہ ٹاہے
 بھیدال لینڈ بیتہ لشکرانی
 گرانیں پوٹھ کایاں کافرانی
 مشغ و مضجگیں زہم و زرانی
 لگاماں سنجگیں تھمبیلوانی
 پرٹیان کناں جنگی کمانی

ہمیدال کاشدے ستال روانی

برو جابج و بیا سدھ و سما یا

نیا پو کن محمد مصطفیٰ ء

ابا بکر ء و علی ء، عثمان لایا

نواں گنڈاں پداراگ و شرایا

ہمیدال کاشدے بیت بیڑ گامی

نبیؐ آدھو بی کیرت پر سلمانی

ٹھی نندیت نیا پو آں گزاری

مناں تھی دژ مناں شتات چاری

برو گوڑ مصطفیٰؐ بی تھ تواری

بہ ایت وت دی مزین ہیمے پیاری

کتومان شتغوں جنگ ء تیاری

نیا پو لکھ لے ڈینڈرنہ کاری

نبیؐ ء گوشتہ کاشدے تہ حایے

منی آدھو منان ء چے حیاے

مَرُوعَ مَآءِ زَوَالِیْسِ نَیْ كَمَالِی
 اِیْ دَبِیْ كَیْ بَیْتِ هَیْ مَثَالِی
 كُوشِیْ كَاشِدِیْ بَشَكُوشِیْ بَیْ
 اَمْرِنَامِیْ كَرَامِیْ پَهِسَلُوشِیْ
 جِسْمِ بَیْضِیْ مِثْلِ جِسْمِیْ جَوَانِی
 قَدْعُ بَرَزِیْنِ اَوْ جِیْنِ اَسْمَانِی
 مَرُوعُ نُوْرِنُورِیْ پُوْرِنِیْ نَیْ
 نَیْ اِنْتِ اَلْ مَرُوعِیْ مَوْتِیْ نِشَانِی
 هَمَا نِزْعُ اِیْ كَیْ هَمَا نِ كَیْ
 پَرِیْطِیْ وَ هِیْ كَلَانِ اِشْكَارِیْ
 تَهْ كَنْدِیْ شَیْ بَلَاغِیْ بَیْ پَتِیْ
 هَمَا مَرِیْ شِیْ تَیْ دِیْنِیْ بَدِیْ
 نِیْ كُوشِیْ نَیْ بَازِیْ لَشْكَرِیْ
 نَیْ بَازِیْ نَیْ زَوَالِیْسِ اِیْ
 اِصْحَابِیْ پَهِلِیْ اَلْوَالِیْ جِیْنِیْ

مزائیں رب ء نیکیں آدھرنویں
 تھریں موکل این کہلی تھہ رائی
 اترآں منکرے دھو سے خدائی
 محمد بانگو ء ہڈاں تی گاہی
 علی تی ہانگو ء ویشان ء سائی
 کلمے تھہ کتابیں تی چٹھائی
 فجر ء مسخ و تی این آزمائی
 شے گوستہ فجر زوار بیتہ
 ہمیداں لشکر ء پیکار بیتہ
 بنی گول جہل زوار ء تیاریتہ
 علی ثمان دلدل ء اسوار بیتہ
 براق ء لکڑو ہر مار بیتہ
 غنیمے گندکیت درکاں دیان ء
 گہو و گاماں ہے گالال گوشان ء
 مڑو غیں مڑ بیایاں در کغان ء

نبیؐ و لشکرؑ چو شیش بیامین

نہ بازیں لشکر نبیؐ دھوم دھامیں

علیؑ و لشکرؑ کلاں کسانیں

مڑغیس نے ہمیداں جنگ دانیں

نہ ایداں مشہوریں پہلوانے

نہ ٹے پہ لیکواں نے پر گھڑانیں

نبیؐ و گوشہٴ اوداں لشکرؑ را

کڑو ساموں بی ٹے بریں بدعرا

جھنے گدے گرانیں کافرؑ را

کڑو، پیچؑ نہ بی ایداں مسلمان

کفاراں بھوگ شو گیں دھوم دھاماں

پڑغیس گھو جلی آل دی بیماں

علیؑ و ادراک زیدی زہم ڈالان

مڑانی من نبیؐ کہ بیت تئیٰ فرماں

نبیؐ و گوشہٴ پر شاہیں علیؑ را

تھوے والی کساں چھور وگلی ء

نڈاے تھہ سیالانی تئی ء

مزاے ویٹرنے نیں گوں بلی ء

ہماں کاسے کنے کن ثابتی ء

نبی ء تئی برے پکار بیتہ

مسماں ہیچ نہ نروار بیتہ

علی دومی پھر ء تیار بیتہ

زہم زڑ تھوور ء نروار بیتہ

مناں نہیٹ زیرگی اے بار بیتہ

بنی ء گوشتہ ناخوذاک مرٹا میں

علی ء دانی تھہ مرٹے ء کسائیں

کسائیں بچکے ء داد لائیں

امر آں پہلوا نینے مسترائیں

سر سوچ و پدا نام ء گھر ایں

علی ء نندی ڈغار ء زہم گھوڑی

دل و آں دُو دِلوں جنگ بھڑکی
 بنی راپونہ گندی دیم و موڑی
 بنی سیمی پوئے بی تواری
 مسلمانانی پہ لوغ و ہناری
 مڑغ وینس کتے و راتیاری
 کھڑو بٹہ دل و اسیج و مذاری
 ہمیدال گھر گرو گفتار بیتہ
 کفارال کندغ و اہکار بیتہ
 ہمیدال بھوگ چرہ چاہار بیتہ
 علی سیمی پڑ و متیاری بیتہ
 زہم زڑ متو در و نروار بیتہ
 بنی و گوشتہ آل بیجان بدیں
 بلا ہے بے بطلی نیں بڑز قدیں
 ہمیدال پر مڑغ و تھی دی حدیں
 علی و گوشتہ سردار جہانی

نہ تھڑی یعنی مناں ایشی گرانی
 امرایشی پتے گوں وکھڑانی
 ہمیداں کافزاں پچ پارمیتہ
 کسائیں چھورے تیارمیتہ
 مڑغ گوں ایشی ء لاج پارمیتہ
 بدان ءے شتو ویچارمیتہ
 مڑغ ہردو دھرائی کارمیتہ
 بنی پاک دت کھڑوبی رء دھارء
 روستنمیت کاری مرکب ءرا
 دوئیں دستاں گوں بندیتی سرءرا
 گڈے بندیت داتئی ذوالفقارء
 دوئیں دستاں جنتی پھٹوء را
 مدت تئی یا علی پرور وگارء
 ژکاں بڑد بالا بے میارء
 مروشی تئی فتح مسندی توارء

فتح اثناء اللہی گوں تھے اوارع
 تھرائیں موکل میں زحمہ پہ وارع
 علی راہی کہ بیتہ سنبھران
 امر زع آل بھر آتکے چھران
 پدی پاداں روآں ہر سران
 گرانڈی بار کا خنتت پہ تچیان
 دھڑو دھوکا رہیتہ ہر دو جاناں
 زمین دھبتہ عنت آل پہلوان
 سرع بار دستے اثر دھنراں ردان
 شتاغاں ہر دماں غارے گران
 خدایا دھار تھے مٹے مصطفیٰ
 گوشتیت پہ لشکر لوٹت دھایہ
 کسائیں بچکے اڑتہ بلا
 کنے چرپے او یاد دارت خدایا
 خدائے واہری ہر ہند دھایا

مڑھنوں ماپرا دین عو بچ پایا!

نہ لایا پو زیور و مال و متایا

نہ لایا پو بادشاہی عو طمایا

فتح مئے لورغ ء لئی آخر منایا

ہمیداں کافراں کپتہ سمایا

اُمڑ چو نین تھارچے کار بیتہ

کسائیں بچک ء گول کار بیتہ

جتی نہ دالغ ء شتوار بیتہ

شتو جھنگ و جیل ء تار بیتہ

کلاکے ء پدا کہ گوش ء لایاں

چڑوشے اندر ء ہونگار ء کایاں

جیل ء ژ پٹل ء پار کایاں

جیل ء ژ ء کیت آوازے سئی ء

جہنمیں نعر بے حضرت علی ء

مبارک مکہ مبارک مئے نبیؐ ء
 محمد مصطفیٰ اگوں اُمّتی ء
 علیؑ کیت غارِ عِزّام ء سبیتی ء
 یہودیں مسکراں کیت کشتنی
 سریں آسائے چک ء ٹھنگتی ء
 شتوواہ واہ بیت ہر آدمی ء
 علیؑ نہ نام بیت زبان ء ہر کسی ء
 پیائے کلموے پہ دُریں نبیؐ ء
 پہ شاہیں مرتضیٰ حیدر علیؑ ء

حضرت علی و سمرقند

بیاتک دهنتر کا موری رُذان ء
 بکپتہ مرگے آزان ء زمین ء
 دو سال ء پست گونا زینتی دوپہر ء
 منی پُجوری کہ وار تھنت اثر دھار ء
 تھوے وت ازل ء مرگے خدائی
 شہارے بانزلاں شہرے ء جاہ ء
 نہہ و گیت گام گرے ہمیں ڈکار ء
 روئے ماں چنگلاں پسیلاں مران ء
 بسیاران جنگ کھتہ مرگی پواداں
 سروں پکینیت ماں گزہ میں طفو اڑان
 من ء پیلوشتی ہنجی کبباں
 حدیں داہی ء کایاں من گلی نژاد ء

بے دس و نشاناں تھہ کہ مارے
نگوش کہ من تھرا ڈسے دیانی

دوئیں پچھتے چوشہ تا صر ضارنت
سرس چو گنبد ء شہ چو کمان انت
رپے چاتے انت چو گری نیربان ء
شد یگیں لاپے شے دشمنی کلان انت

سوالے منته دڑیں علی رضا ء
بیاتکہ اود ء اوڈیں مار ء جہا ء

دراسیکہ مارچے غار ء و تی ء
تھوویں درنا پر بنداں چے پھولے
پھرے ناں گریگی شیر نہ بھلاں

بیائے لوکوں وار تھنت گوں قطاراں
ہزاری مرکب دھوت گوں سوراں

پشی شاییں کہ بے رنجیں بلا ہے
علی طہرہ منته داں دمدو دے ء

الہی چے گوشاں من کافر سا
 جہودیں منکر و بے باور عسرا
 بر کپتہ خط و پرزہ اثر حضورؐ
 ہمیداں سوب شاہیں یا علی انت
 بدائنگ ہکے موریں علیؑ
 پچندنت کوہ آزماں گول زمی ء
 دریا سرستگنت وہم ء تی ء
 بڑے مار کپتہ گت شرمندگی ء
 بہتر کیت مار اثر گریہ سہی ء
 بروتی ہون چو آتی بہان ء
 مثل ء ساوترپی گزنداں کمان ء
 ہمیداں سوب ساری یا علیؑ
 بکشتنت مرگ چوری زندگی ء
 برونت مرگ ء چوری وڈلی ء
 بروت کھوگند پر و ت دیریں وتانے

ہمہو کہ مرٹونے اوداں وتاٹھے

شما کہ نشگت دیوان جمی ء

بیارت کلموسے ڈریں نبی ء

[Faint, mostly illegible handwritten text in Urdu script, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

مناجات

بیاطوطی الہسانیں امیر
 نوشت بہانت شہد و شمیر
 عیش و تنوت و ذوق زید
 من گور تو آں منت پذیر
 ازمن مہ بی گتہ در دیر
 موجیں دل ء درے پذیر
 زبانیں منی موجیں صنمیر
 منڈیل، زربا پیں حسریہ
 با حکمت تاج و سریہ
 ہرچہند کردم پیر پیر
 فریاد زاری بے نظیر
 سیکھے نہر پینیں دست گیر
 من ء داد کریم ء جت پیر

کشت و کتے بند و اسیر
باہوٹاں گوڑ تو نور پاک
دامان خود را کردہ چاک
خلطیدہ ام بر روئے خاک
از سوزش درد فراق
اے صاحب بدرا کد بجای
ایمن تو از خوف ورجا
دارم بر پیشت التبا
میکن دعایم مستجابا
بکشائے بر من ماجرا
یا حقیقت تم کجا !!
اے قاطمہ رضی بی بی من
خاتون جنت نیک زن
اے طوطیء شکر شکن
ایمائے دروڑ عدن

افروختن ملک و وطن
 آتش گرفتہ در بدن!
 شاہ حسین سلطان حسن
 وای من و برحال من
 یک لکھ، بیست و چار ہزار
 اسمے کہ گویم آشکار
 ہستی بر عالم آشکارا
 مقصود و صاحب اتم۔ پیرار
 پر خون جگر دل بیقرار
 با گریہ زار زار!
 بو بکر صدیق نامور
 آل عابدین معصوم عمر
 عثمان غنی با زیب و فر
 شیر خداداد تاج سر
 بالنصرت فتح و ظفر

فریادِ کردم هسر قدر

یک دم به حال من زنگر

فرزند من اندر سفسر

خاک بر دل و چشم پدر

پیغمبرِ آخیر زمان

از هول و شیا الامان

مهر بنوت بر تو حسق

در دل نیارم هیچ شک

بار گرانم کن سبک

از من دعا از تو کمک

اعلیٰ علی موسی رضا

اے دافع کُل قضا!

دوازده امام مسترضا

معصوم، چهار ده بیگناه

با برکت اهل صفا

لطف بکن بر من اِلا

یا لعل شهباز حق پرست

شاه قلندر مست مست

کچکول کردم هر چه هست

گر دامنت گیرم بیست

وصف علی عالم قوی

هستم بر پشت پیروی

اندر جهان زیارت توئی

ناگاه غمخوارم شوی !

عنوش قطب تا که لوتب

قدر بزرگان نجف

سرگشته احوام عجب

داروئی در دم کن سبب !

یا ولین و تیرنی برگزین

گلهای اطراف زمین

سوا بسبب از ارم چُنین

طاقت نذارم بعد ازین
واقف توئی بر آن داین

با چل تن و دوازده امام
از مشرق و مغرب تمام

حدے زمین و آسمان
با حرمت پاکین قرآن

عشق گناہم سرز پاہ
افتادہ ام در زیر چاہ

دست مرا گیر اے رالہ !
بر حق آل مصطفیٰ

از تو ہی خواہم شف

حضرت علیؑ شہداء

یا نزد کپوت مان آتگنت
 ہر دو مڑان ء آتگنت
 آن شے حضور ایرکتگنت
 گور شاہ مرداں رپتہ گنت
 پیش ء ہیر بانز ء کتہ
 سرچنگے حا کاں جتہ ء
 رچی شاہ مرداں یا علیؑ
 من اشته گنت چک گل شدھی
 آن نیلگیں گز ء سر ء
 وت رپتہ کاں پیداں ذر ء
 سہوی شکار ء سنھبراں
 جھٹاں دیاں ء من
 دیتگ کپوت پہ ملعپداں

زرتوں پہ شیری حملواں !!

پر ڈینگراں رینتھاں

چکاں برآں لاپے ویاں

من بینگاں خوار وزہیر

پیشی شکار عتھہ مہ زیر

دہی مہر کت کونترے

گول شیر نیر داں حمیدرے

چک گل شدہء من اشنگاں

سہوی پہ چہینگان رواں

جیئے پراچکاں چہناں

چہیئے وراں چہیئے براں

بانزے ہڑیئے دیتہ مناں

زرتیئے پشیری حملواں

رینگاں بال ڈینگرے

مئی ساہے بھنجا لیں تہا

گوانگے جنگ ٹی عوجہار

مقہبر بروکار چے بسیار

آں نیلگیں منگ عوشہار

بڑاں بھسے گوژدرو دیار

مقدار کہنی عکنال !!

باز شدھینا دیاں

ہر دوسراں شادہ کتہ

بارو گڈاں باز عکتہ

جی شاہ مرداں یا علی رضا

گوژدرو گراں شولق عوتی

ہنج وخت نواشان عپرٹھے

صدق ع رسول ع سروڑ

غخبہر وتی بڑا کتہ

بازو کپوت ع گریہ کتہ

باشیریند داں داد را

ہر دو حوائی پریشکھاں!

یکے وحی انت جبرئیلؑ

دومی شہ ملکاں میکائیلؑ

پر تئی شرعؑ آز میدگؑ

ششائتؑ مارا خاوندؑ

خیمبر جنگ

نگوشت میزریں دیوان ۽ یاراں
 علی ۽ نگدہاں من یات کاراں
 اول کدیں رسول ۽ نعت برحق
 چہارہ پارانی شان ۽ گس بکت شک
 ولی و اولیاء و اہل جنت !
 خدائے دانگنت ہنر شان و عزت
 امامانی شہیدانی گلانی ۱۱
 دمام بیتگ سے پکس نشانی
 بہستین انت پہ کفر ۽ مثل برق ۽
 شہ روم و شام تا بہ غرب و شرق ۽
 گنگ اسلام تالاں ہر دیار ۽
 رسول ۽ غازیوں ہر نامدار ۽
 شہ صحبت ۽ ہنگ لسان ۽
 نمینت گر کسے گذرت قرآن ۽

شتگ کلاک سر سیک در چہ جان ء
 نگو شیت کہ کناں جنگ ء بیان ء
 کلاتے ماں عرب بر جاہ خنہر
 ہمیشی ء تہا یک ستریں کافر
 لعین ء نام اتت مرحب ستمگر
 گنائی باز بنینگ پونج و لشکر
 اشی بالاد چو بر زین حصار ء
 کماں چو ہیں ، بل چو اژدہ مار ء
 حدنگ ہر یک چو کڑے کا پر گئے
 سپر چو جیمو احبابو گریگ ء
 اشی بالاد وت پہنچاہ بچیل ات
 چوکوہ ء ساحر ء بالاد و ڈیل ات
 سوارت بوسے ء رخنے توان ء
 سراں تا پاد کل پولات حبان ء
 مدام ء کافر ء اے قیل و قال ات
 یہ اسلام ء زوال ء چست و بال ات

مدام و گوشتے کہ خواہش ہمیشہ
 مڑاں گول حیدر و چول اچ مرگشیں
 گڑاں پہ مصلحت یک قاصد راد
 پہ میری مرسل و آئی فرستاد
 درات کرتگ دگہ یک نوکیں نیے
 قنار نام پر کرتگ ایمنے
 نہ منے پیرک و پس و خدایاں
 بتات در کرتگنت اچ قبلہ گاماں
 بلے ماں انگتاں پیتی میں دین و
 دل داران گول صدق و قرین و
 اگاں کہ توکنے یاراں وتی ناز
 اداں ماہم کنگ لشکر جم و باز
 بیار تو حیدر و سعد و قاص و
 کناں اسلام و حاکاں من بہ تاس و
 لعین و باز پہ پاترپ و گفتار
 رواں و اتیں ہے قاصد بہ آزار

رسولاً و رحمتاً شاهی تبییناً
 کلمه امر حب و اشکت پرسی
 جواب داتگ نبی و سرورین
 پر نرمی قاصد رانا شیرین
 خدای بکس، عدیل دوت یگانہ
 حکومت حاکمی زبیتے تہنا
 رسولان بالیقین من رب پاک
 من آرتگ حکم آرازق رزاق
 اگاں منے منی باسک و براس
 نہ منے بہرے دوزخ و اس
 گوں پیغام و بلال رضائے جارتزیت
 کہ بانذاشکر اسلام و سوبانت
 نبی آخر زماں دت پیشوا انت
 خدا ہر غازی و پشت پناہ انت

طلب کس و شہادت بہ بیت بہ بیت
گوں جان جاگ انت ہم درایت
دگہ سہرے چیت اسلام و شکر
نماز فجر و سنت و جہ جنگ سر
ابو بکر و عمر و عثمان و حیدر
ابی و قاص و سعد و قیس و معشر
دگہ بازیں اصحاب و سرفروشاں
شہادت و روان تنگے نبوشاں
رواں بیت لشکرش و یمایہ شام
کنگ پیشونکی و ت خیر الا نام
جنت منزل پڑ و رنگ کو چگ
دگہ روپے و رست لشکر بہ خندق
قدیلین خندق پنجاہ سری مرد
دوہیں کنڈاں قطار و رلیگ انت مرد
دگہ نے راہ نے رپتار و ہندے
نہ ارد و نے دگہ سہدار و رندے

اہیہ دروازگہ پولات و ہندی
 چہ کوہ ء محکمہ ء ہم دوچندی
 بگوشت حضرت ء سلطانیں شفیع ء
 پہ اسلام ء فدا حضرت علی ء
 اخی تو شیریزداں لائمتائے
 ترا زیدیت تو خیر کشائے
 برو دروازگہ ء تاکہ بکن باز
 خدا تعالیٰ مرا حال دنت ہے ساز
 علیؑ مشکل کشا کارانی زیب ء
 کڑی کت رخس پہ ناز و کیب ء
 بگیتیں سنکلے اللہ ء زور ء
 جنگ یک نہرے گوں زور ء شور ء
 بہ جنبت کوٹ الرزت قاہرین کوہ
 لعیناں زار جت انبوه انبوه
 شہ بن چاک ء درابیت درگہ کیل
 چکرٹ چو مثل گوات ء تہا نیل

علیؑ ویدیا پدا لشکر خدای
 بزانا ات معجزت شیر خدای
 شتاں چاری تچان ءء دیم پر شاہ ءء
 لگوں میں مرحب ءء کہ بے سماء ءء
 کہ با دیگر ت شہ یخ ءء بیتہ بر باد
 ہے دیہہ انت انت اے آدمی زاد
 در استکہ پہلواں مرحب پر جنگ ءء
 سوار بیتہ وتی بور ءء کرنگ ءء
 پدا اوشتا گنت لشکر قطار ءء
 بے لرزاں دلش نکر ءء ہوار ءء
 توار کت مرحب ءء ہریت انت منی منٹ
 نہ گنت جنگ ءء اوزور ءء ارج منا کٹ
 کئے انت حیدر توارے پر خباں شاہ
 بخت پیش ءء من ءء اولشکر ءء بعد
 بگپت حازت علیؑ شہ بنی ءء
 روال دات رخس دیما پر شقی ءء

سرء بیتت مقابل گوں کندء
لنگ غرسء میں حیدر ماں ہندء
خدا گیر آرتکت شیر خدا
لنگ چند چند کندے گوں دعاء
پد امر حبر آرتلنگ گوں سگارء
پر حیلہ بازی وکیل و عیارء
حلو پر حضرتء آشہر پارء
بلے تل وات شاہء ذوالفقارء
پکتیں ماں پڑء مردار پھوکء
ہزاراں لشکر اشرارء ٹوکء
جہوداں کپتہ گت عنوغا و غلغلہ
وگہ کسء نہ بوت جنگ و سبیل
کنش دز بندی و زاری و منت
بہ بخشے مارا پہ اسلام و حرمت
امال دانت سردار جہانء
کنت و از و لصیحت چو عیان

خدا بیکیں حلیم و بڑے ہادیں
 ہمارا انت لایزل پاک و قہاریں
 بیارت صدق و ایمان و پر آئی
 خدا بیکیں ہمائی انت خدائی
 جہوداں اشته کفر و بلیتہ گنت ستر
 بیارتیں ٹیکی و سوغات و گوہر
 رسول و اتنگنت سوج و سرو حال
 کن ات خیرات یتیمان و ویت مال
 من و زرع و طمع نیستیں براساں
 پہ اسلام و بدو ک و شش و شانان
 رواں بیگ رسول و لشکر و فوج
 گول سوٹ بیکرک پر موج در موج
 خدا یا سرو زر و پاکیں عطاء
 بہ بخشے اچ گناہاں عبد اللہ

نصیحتی کال

یا میں سراپا کیں خدا
 دُریں محمد مصطفیٰ
 موالا علی رہنما شکل کشا

گنہاں خدایِ قدوساں
 جبار و ستارِ حکمتاں
 گنہاں و عبرتِ اکتاں

لکھ جان و سامے سازتنگ!
 دُستے پہ روزگارِ اکتنگ
 روزی پہ درجہ بہر کتنگ

نقشے ماں جانِ پُختنگ
 روجے ہموکل جم کتنگ
 میثاقِ روجے خلقتنگ

بخت و نصیب لکھتاگ

انسان د آدم و دست کنگ

حاکم پہ ارض و ایر کنگ

گو شدار حسد پیتاں مومناں!

درستیں مسلمیں زادگاں

ایشنت منی شیر و بیان

داناہ سمجھاں نہ انگاں

نادان حبزماں ماں لداں

اسرار و غیب سئی نبیاں

گیشتر سئی ایس عاشقاں

خاکی طبعی عو ماں رواں!

رگلا و دروگ سئی نبیاں

پیش پہ دف و چیلے گوشاں

پاک و گوشے نزنج تراں

پدھر سئی و امندگاں

ہر چہاں وہیں علمائے پڑھاں

دیتیش مال ہنگیں کاگداں

حیال مال زمین و آسماں

کُن فیکون و راست کتہ

روح و شہج پیدا کتہ

پنچیں فرشتگ ساختگاں

پیش ماں حضور و شاکاں

دست بستگی و حاضر اں

فرمودغ و گوں نادکاں

مشرق و مغرب چہر دیاں!

دت ایوک و نیستیں بیاں

یکے شماں سرشتہ!

بجئے کتیں گوں آدم و

زہرکت کریمیں قادر و

دگان و راه و روکتہ

اثر خواہ و خونیاں بڑتہ

رینتاں مغرب مشرق و

محمد رسول شے شان سر و

پیدا ہے نور کتہ!

مال پڑوئے و یا ستغ و

ہر کس کہ منی محمد و

وانی صلوٰۃ و کلمو و

منڈھا نزویریں و وزخ و

پہنچ ٹول بیتہ گل زمین

ٹوے حکام و ظالمی!

ٹوے دگر رسکالمی

تاترش وارکاں بگھڑی

دل سیاہ و سنگین یا پٹری

مظلوم و بیواہاں پھیلی

ازخاوندء ہوشش نہ بی
 ڈھونڈاں لغاشاں کر گزی
 چو کاروانے سنجبیری

ادھاء چکت ء کل کنی
 چو محل کایاں ناظری
 پڑساں جواہاں عالی
 ذف کل بیآں کودگی
 گول شش دپیں ماراں اری
 ماں دوزخ ء وھونسا کنی

یک حصے بیت مومنی
 پنچپیں لواشاں غمپھی
 دیم چو چسراغان ء کبی
 دل صاف کلاں قادری
 دست ء چھٹرا مال بے سخی
 میہہر و غلاماں پنجمتنی

منکر منافق خار جی
 شیطان، ٹول و سنگتی
 ابلیس، دست و کوتلی

دفع کند رخ و دل کا فریں
 دخت و سرامان دشمنیں
 بولاء کئی زور سو غدیں

ماراں پھروئیں کھپریں
 آل پیر کڑواں ار ڈریں
 گوکار و حکم و گوشتینیں

شاہیں علی رضائے واجہیں
 محمد بنیائے وارثیں!
 گڑ دایا روش و ضامنیں

هماری ماہرعات من دیگر زبانوں

- ۱۵ - دی گریٹ بلوچ (انگریزی) محمد سردار خان بلوچ
- ۶ - سر مست بلوچستان (اردو) بیگم ذکیہ سردار خان
- ۶ - بلوچستان میں فارسی شاعری (اردو) ڈاکٹر انعام الحق کوثر
- ۶ - بلوچستان ماقبل تاریخ (اردو) ملک محمد سعد دھوار
- ۱۰-۵۰ - نغمہ کوهسار (اردو) عبد الرحمن غور
- ۱۲ - بلوچی لغات (بلوچی اردو) میر مٹھا خان صورت خان مری
- ۳ - درین (اردو بلوچی) عطا شاد عین سلام
- ۱۰-۲۵ - لہ گراناز (اردو بلوچی انگریزی) بشیر احمد بلوچ
- ۳۰-۵۰ - جوہر معظم (فارسی) مرزا گل محمد ناطن مکرانی
- ۲ - دیوان علیم (فارسی) علیم اللہ علیم
- ۱۵ - تاریخ بلوچستان (اردو) لالہ ہتو رام
- (زیر طبع) { بلوچستان کی کہانی
گل خان نصیر { شاعروں کی زبانی (اردو بلوچی)